

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

**Jongeren interesseren
voor oorlogsverleden**

**Stappen en trappen
Veilig naar school**

FiguranDten
**Jazzpianist Pierre Anckaert
'Liedjes schrijven zoals
The Beatles'**

**Bussen naar luchthaven
zitten in de lift**

**Proper water
in de Rand**

Premier Letermé bood het ontslag van zijn regering aan, een uur voor de deadline van die fameuze 15 juli, de dag waarop alles anders zou worden. Niet echt verrassend, al dacht een weldenkend mens dat we er ook nu ‘wel uit zouden raken’. Niet dus.

TEKST Geert Selleslach | ILLUSTRATIE Floris

De bereidwilligen

Deze regering heeft zich op korte tijd volledig vast gereden. De meningsverschillen tussen Nederlandstaligen en Franstaligen over de hervorming van onze staat blijken onoverbrugbaar groot. Dat verschil in meningen was nochtans vooraf gekend. De vorige regering liep er met een wijde boog omheen toen bleek dat Ver-

hofstadt geen akkoord kon vinden over de splitsing van het kiesarrondissement BHV.

Dat er een hervorming moet komen, is ondertussen voor iedereen duidelijk. Dat zoiets niet in enkele weken zal lukken ook. Hoe en hoever zo'n hervorming tot ieders tevredenheid kan gaan, is een ander paar mouwen. En hoe Brussel precies in een nieuwe staatsvorming past, is al helemaal onduidelijk.

Samenwerken

In het communautaire opbod van de laatste maanden lag ook onze regio, de Vlaamse Rand, zwaar onder (Franstalig) vuur. De oorsprong hiervan is dat de Franstalige politieke partijen nog steeds niet de constitutionele werkelijkheid van ons land accepteren, een situatie die zij in het verleden nochtans mee tot stand hebben gebracht. Zo was de taalwetgeving nog maar net gestemd en de taalgrens vastgelegd of de Franstaligen claimden de faciliteitengemeenten rond Brussel en traden de taalwetten met de voeten. Sindsdien is dat niet meer gestopt. Elk initiatief, hoe vriendelijk ook, om de Nederlandse taal te promoten, notabene in Nederlandstalig gebied, wordt door Franstalige media en politici afgekraakt. Uitspraken van de Raad van State en het Arbitragehof zijn voor de Franstaligen *onbestaande* als ze niet in hun kraam passen. In plaats van de Belgische procedures uit te putten, doet men zijn beklag bij internationale instellingen als de Raad van Europa. Niet netjes allemaal.

Ja, we zijn uit elkaar gegroeid. Ja, we hebben twee aparte politieke werelden en twee aparte publieke opinies. Ja, we kijken, luisteren en lezen aparte media. Niets belet ons echter om samen, over de gewestgrenzen

heen, initiatieven te nemen. De acties ter bevordering van de tewerkstelling over de gewestgrenzen heen zijn een goede aanzet. De samenwerking rond mobiliteit tussen verschillende Vlaamse en Waalse gemeenten in de zuidostrand, waaronder het vermaledijde Overijse, zijn een voorbeeld. Ook op vele andere terreinen kan een samenwerking opgestart of uitgebreid worden. Wij zijn het aan onszelf verplicht.

Respect

Alles begint met respect voor elkaar, stelde Pascal Delwit, politicoloog aan de ULB onlangs in een krant. En met correcte informatie. Zo zijn sommige Franstalige en anderstalige inwoners uit de Vlaamse Rand oprecht verbaasd dat ze welkom zijn in de cultuur- en gemeenschapscentra van deze streek, want ze hebben hier of daar opgevangen dat het *Vlaamse* centra zijn. Eenmaal zij de drempel genomen hebben, zijn ze erg te spreken over het aanbod en de ontvangst.

RandKrant brengt elke maand het verhaal van een anderstalige die in de Vlaamse Rand woont. De meeste van hen leren of kennen Nederlands. Het zijn dikwijls sterke verhalen over identiteit, cultuur en taal. Deze mensen vinden het niet meer dan normaal dat ze Nederlands leren en gebruiken omdat het de taal van de streek is. Uit respect.

Hoe is het leven in België zo nog de laatste tijd?, was de weerkerende vraag tijdens mijn vakantie in Frankrijk. Als ik aan al die mensen denk, zeg ik: goed, dank u. Nu die verblindende lichtbak van 15 juli is uitgezet, kunnen misschien ook politici en mediapersoonlijkheden weer stilaan licht in de duisternis zien. □

Respect mutuel

Pendant la surenchère communautaire que nous avons vécue ces derniers mois, notre région, le Vlaamse Rand, a été souvent été sous le feu des critiques (francophones). Cela s'explique par le fait que les partis politiques francophones continuent à ignorer la réalité constitutionnelle de notre pays, une structure d'Etat pourtant mise en place avec leur participation. S'il faut admettre qu'il existe un éloignement entre les deux régions du pays, rien ne nous empêche de prendre des initiatives ensemble, au-delà des frontières régionales.

Tout est une question de respect mutuel et d'informations correctes. Ainsi, certains habitants francophones et allophones du Vlaamse Rand s'étonnent d'être les bienvenus dans les centres culturels et centres communautaires de notre région, simplement parce qu'on leur a fait croire que ces centres sont exclusivement *flamands*. Mais une fois franchi le pas, ils se disent enthousiastes du programme et de l'accueil.

04

© FC

10

© FC

23

© FC

inhoud

SEPTEMBER 2008 | nr. 08

04 **Proper water in de Rand**

De waterkwaliteit van Zenne en Schelde wordt stilaan beter. Dat heeft onder meer te maken met de waterzuiveringsstations van Grimbergen en Brussel-Noord. Op termijn is het de bedoeling om de Zenne, Woluwe en bijriviertjes zuiver te maken zodat ze opnieuw voldoende leven kunnen bevatten. We bekijken de werking en de impact van de waterzuiveringsstations op de waterkwaliteit in de noordrand.

10 **FiguranDten**

Pierre Anckaert uit Tervuren is pianist en componist. Met zijn Pierre Anckaert Trio won hij vorig jaar Jazz Hoeilaart. Anckaert beperkt zich niet tot één genre, want hij houdt van The Beatles en speelt ook graag popdeuntjes. Volgens hem draait alles rond optimisme en energie.

12 **Bussen naar de luchthaven zitten in de lift**

De dertien nieuwe buslijnen die De Lijn Vlaams-Brabant sinds een jaar inlegt om de bedrijvzones in de regio van de luchthaven beter bereikbaar te maken met het openbaar vervoer komen stilaan op kruissnelheid.

22 **Jongeren interesseren voor oorlogsverleden**

Het jongerenproject *Oorlogserfgoed in Grimbergen* wil de aandacht vestigen op wat er tijdens de twee wereldoorlogen in de streek is gebeurd.

23 **Stappen en trappen**

Het actieplan *Duurzaam naar school* wil gemeenten, ouders en kinderen stimuleren om veilig met de fiets of te voet naar school te gaan.

26 **Exotische natuur in de rand (6)**

29 **Ontdek Taalb(l)ad en scherp je Nederlands aan**

en ook nog ...

- 06 Van Asse tot Zaventem
- 13 Randuit
- 24 Bericht uit Brussel
- 25 Van huizen en tuinen
- 28 RestaurantDt
- 30 Tussen hemel en aarde
- 32 Gemengde Gevoelens

'Steiging zelfmoorden door crisis in de politiek?'

Floris' kijk op de leuke kant van het leven

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Marjan Van Hecke | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Illustratie** Floris De Smedt, Illustratie Taalb(l)ad: José Da Cruz | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Randuit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Het waterzuiveringsstation aan de Verbrande Brug in Grimbergen

Je kunt er moeilijk naast kijken ter hoogte van de Budabrug naast het kanaal Brussel-Schelde. De immense infrastructuur op de rechteroever is het volledig overdekte gebouw van de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Brussel-Noord. Deze zowat grootste installatie van West-Europa werd dit voorjaar officieel in gebruik genomen. Dagelijks wordt het afvalwater van 1,1 miljoen inwoners verwerkt. Op termijn is het ook de bedoeling om de Zenne en de Woluwe, samen met hun vele zijrivieren en -beken, zuiver te maken zodat ze opnieuw voldoende leven kunnen bevatten. Dat moet uiteindelijk leiden tot een propere Noordzee, want daar komt al ons water uiteindelijk in terecht. Om het doel van meer

propere zeeën te bereiken, zet Europa alle betrokken Europese lidstaten trouwens aan een groot waterzuiveringsplan uit te werken. Bij deze grote operatie komen ook heel wat ongemakken kijken, zoals bijvoorbeeld het openleggen van straten voor nieuwe collectoren. Maar troost je, dit ongemak moet uiteindelijk leiden tot zuivere beken en rivieren waar je kinderen of kleinkinderen misschien opnieuw stekelbaarsjes of kikkers zullen kunnen vangen.

Slechts een begin

Hoe werkt het? Niet het rivierwater zelf wordt gezuiverd, wel het afvalwater dat erin uitmondt via allerlei rioolbuizen. Deze buizen worden afgekoppeld van de waterloop

Waterzuiv nog niet op volle

De waterkwaliteit van Zenne en Schelde wordt stilaan beter. Dat heeft onder meer te maken met het immense waterzuiveringsstation Brussel-Noord op de rechteroever van het kanaal Brussel-Schelde en dat van Grimbergen aan de Verbrande Brug. Deze maand bekijken we de werking en de impact van de waterzuiveringsstations op de waterkwaliteit in de noordrand. Volgende maand geven we de situatie in de zuidrand weer.

TEKST Herman Dierickx | FOTO'S Filip Claessens

en aangesloten op nieuw aangelegde collectoren. Dat zijn grote rioolbuizen, die al het afvalwater vervoeren tot aan de RWZI. Op die manier komt het vuile water niet meer in de rivier terecht waardoor die automatisch properder wordt. De RWZI Brussel-Noord heeft vier grote collectoren:

- de collector rechteroever: loopt onder de Vilvoordelaan en de Zenne en brengt 40 % van het vervuilde water aan;
- de collector linkeroever: ligt onder de Vilvoordsesteenweg, loopt ter hoogte van de Budabrug onder het kanaal door en brengt 35 % vervuild water aan;
- de collector Woluwe en de collector Haren: komen tussen de Vilvoordelaan en de Zenne samen in één collector, waar ze onder de Zenne doorloopt, voert 25 % van het vervuilde water aan.

Zowat alle collectoren zijn intussen gebouwd, maar de aansluiting van veel riolen moet door de betrokken gemeenten nog gebeuren. Daar zal alles samen nog minstens twintig jaar overheen gaan. Voor heel Vlaanderen kost die operatie meer dan tien miljard euro. De bouw en de uitbating van de

ering noordrand toeren

installatie Brussel-Noord is toegewezen aan de firma Aquiris. Op www.aquiris.be vind je heel wat nuttige informatie. Je kunt via deze site ook een geleid groepsbezoek aanvragen, wat zeker een aanrader is.

Ook afvalwater uit de Rand

De rwzi Brussel-Noord is gebouwd om het afvalwater van de Brusselse agglomeratie te verwerken, maar er wordt ook afvalwater van de Rand gezuiverd. Dat gebeurt vooral via de aanvoer vanuit het Woluwebekken. Daarom betaalt Vlaanderen ook een deel van de bouw en de exploitatie van de rzwi. Hiervan profiteren vooral de gemeenten Machelen, Kraainem, Zaventem en Vilvoorde. De Woluwe ontspringt in het Zoniënwood (Watermaal-Bosvoorde) en mondt na 11 kilometer ter hoogte van Machelen uit in de Zenne. Hier loopt hij in buizen onder de Woluwelaan en de Kerkstraat. Hij is nog in open lucht te zien ter hoogte van de Makro, aan de overkant van de Woluwelaan. Aan beide zijden van de Luchthavenlaan liggen twee grote stormbekkens die stroomafwaarts gelegen gebieden moeten beschermen tegen overstromingen tijdens hoogwaterstanden van de Woluwe.

Wat de Zenne betreft is al een zekere waterkwaliteitsverbetering zichtbaar, maar omdat de rwzi nog niet eens op halve kracht draait, zal de komende jaren slechts mondjesmaat meer leven waar te nemen zijn, naarmate meer riolen worden aangesloten op de collectoren. Het afvalwater van (delen van) de gemeenten Zaventem, Wezembeek-Oppem, Kraainem, Machelen, Vilvoorde en Asse komt op termijn terecht in de rwzi Brussel-Noord. De waterlopen op hun grondgebied zullen stelselmatig een betere kwaliteit vertonen. Om ook ecologisch in orde te zijn, is echter meer nodig dan proper water: natuurlijke oevers, een niet vervuilde rivierbodem, een niet dichtgebouwde oeverstrook, blootstelling van het water aan licht en lucht enzovoort. En dat is een ander paar mouwen, want op de meeste plaatsen zijn die ecologische randvoorwaarden weinig of niet aanwezig. In de overwelfde Zenne in Brussel en Vilvoorde kunnen bijvoorbeeld vissen noch amfibieën of waterplanten overleven. Die donkere gedeelten vormen dus een erg moeilijk te nemen hindernis voor zowat alle

levende organismen. De roep om de Zenne in Brussel weer open te leggen, klinkt dan ook steeds luider (in Vilvoorde is ze de voorbije jaren net overwelfd). Het parallel lopende en per definitie kunstmatige, kaarsrechte Zeekanaal kan immers nooit een volwaardig ecologisch alternatief zijn. In steden als Aarschot, Diest, Mechelen en Leuven legt men de rivieren weer bloot; de hoop is dat dit ook in Brussel mogelijk wordt.

Gescheiden rioolstelsel

Op dit ogenblik spoelt nog te veel regenwater mee met het afvalwater in de collectoren. Dat zorgt voor een verdunning van het vuil waardoor de biologische zuivering in de rwzi minder efficiënt verloopt. Daarvoor is het van belang dat onder elke straat een gescheiden rioolstelsel wordt aangelegd. Het gaat in feite om de aanleg van twee buizen: één voor het afvalwater (de riool) en één voor het regenwater. De eerste sluit men aan op de collector die het afvalwater naar de rwzi afleidt om gezuiverd te worden. De regenwaterbuis mondt rechtstreeks uit in een beek (want bevat enkel proper regenwater) of vervoert het water naar een infiltratieplek waar het in de bodem kan dringen om zo de grondwaterlaag aan te vullen.

Voor de rwzi Grimbergen rekent Aquafin op een aansluiting van (delen van) de gemeenten Wemmel, Grimbergen, Zemst, Vilvoorde, Meise, Asse, Merchtem, Steenokkerzeel en Machelen. Zo is bijvoorbeeld de Maalbeek (Grimbergen) inmiddels al tot bijna in Relegem gecollecteerd, de Tangebeek is in de loop van de komende jaren aan de beurt. Hier en daar zijn nog enkele kleinere installaties (kwzi's) voorzien die in de loop van de komende jaren gebouwd zullen worden. Dat is onder meer het geval voor de Aabeek op de grens van Grimbergen en Zemst. Het is daar goedkoper om het afvalwater van de wijk Het Sas apart te zuiveren in plaats van het over te pompen naar de rwzi Grimbergen dat een drietal kilometer stroomopwaarts ligt. Gelijkaardige situaties doen zich ook voor in andere betrokken randgemeenten.

Huizen die te ver afgelegen liggen voor aansluiting op het rioleringsnet zullen op termijn verplicht worden een individuele waterzuivering (IBA) te installeren. Omdat

het nog niet duidelijk is wie juist voor de kosten moet opdraaien, staat de aanleg van IBA's voorlopig op een laag pitje. Toch is het op middellange termijn wel degelijk de bedoeling deze IBA's in te planten. Uiteindelijk ontstaat zo een fijnmazig netwerk dat ervoor moet zorgen dat geen ongezuiverd afvalwater meer in beek of rivier belandt.

Op dit ogenblik draait het Grimbergse rwzi op ongeveer veertig procent van haar capaciteit. Het zal nog vele jaren duren vooraleer ze aan haar maximaal rendement zit. In de betreffende gemeenten zijn nog vele (straat)werken aan de gang of gepland. Dat gaat uiteraard gepaard met de nodige hinder, maar er is nu eenmaal geen andere oplossing. Verschillende gemeenten in de noordwestrand hadden eind 2007 nog een heel lage aansluitingsgraad: tussen 0 en 40%. Van alle Vlaamse provincies had Vlaams-Brabant eind 2007 trouwens de laagste aansluitingsgraad met slechts 56,1% van alle huisgezinnen. Er is dus nog heel wat werk aan de winkel om het vuile water van de huisgezinnen naar de collectoren te brengen. □

Tussen Zenne en kanaal: het waterzuiveringsstation Brussel-Noord

Van Asse tot Zaventem

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

Wandelen en fietsen met Pasar

© Pasar
De molen aan de Kouter in Peizegem (Merchtem)

VLAAMSE RAND Pasar, het vroegere Vakantieoogens, heeft 18 nieuwe wandel- en fietsroutes uitgetekend in Vlaams-Brabant. 'Het gaat om veertien wandelingen en vier fietsroutes', legt Wim Verhasselt van Pasar uit. 'We kregen de hulp van heemkundige kringen, de gemeenten waarlangs de routes lopen en Toerisme Vlaams-Brabant. De 18 wandelingen en fietsroutes zijn erg gevarieerd en combineren aandacht voor natuur en erfgoed.' In de Vlaamse Rand zijn er onder meer tochten in en rond Sint-Genesius-Rode en Alsemberg, Asse, Dilbeek, Grimbergen, Meise, Overijse, Sint-Pieters-Leeuw, Zaventem en Vilvoorde.

TD

De nieuwe wandelingen en fietsroutes kun je downloaden via de website www.pasar.be. Wie liever een gedrukte versie wil, kan die bestellen via Pasar, Bondgenotenlaan 131, 3000 Leuven, leuven@pasar.be of 016 29 81 11. De gedrukte versie kost 1 euro per exemplaar plus 1,50 euro verzendingskosten.

De staat van het milieu

VLAAMSE RAND De provincie heeft haar milieuraapport (MIRA) voor 2007 bekendgemaakt. Het rapport geeft de toestand en de evolutie van het milieu en de natuur in onze provincie weer. 'Uit het rapport blijkt dat onze regio het best scoort op het vlak van afvalbeleid', zegt Jean-Pol Olbrechts, gedeputeerde voor Leefmilieu (CD&V). 'Opvallend is dat in Halle-Vilvoorde, in vergelijking met het arrondissement Leuven, veel meer restafval wordt ingezameld. Om die achterstand weg te werken, streeft de provincie naar samenwerkingsverbanden.' Uit de cijfers van het MIRA-rapport blijkt ook dat er vandaag ruim drie keer meer natuur- en bosreservaat is in Vlaams-Brabant in vergelijking met tien jaar geleden. Een minpunt is het te hoge nitraatgehalte in het grondwater. De kwaliteit van het oppervlaktewater moet in de toekomst merkbaar verbeteren door de verschillende waterzuiveringsstations.

TD

Fietsen, wandelen en ontspannen

VLAAMSE RAND Zondag 7 september vindt de 27e editie van de Gordel plaats, het grootste sportieve eendagsevenement in Vlaanderen. Tienduizenden fietsers en wandelaars uit alle hoeken van Vlaanderen zullen opnieuw afzakken naar de vier Gordeltrefpunten in Sint-Genesius-Rode, Dilbeek, Overijse en Zaventem. 23 Gordeltochten, samen goed voor 800 kilometer fiets- en wandelplezier, moeten ook dit jaar weer de basis vormen van het Gordelsucces. Op elk Gordeltrefpunt is er animatie en kun je ook kennismaken met minder bekende sporttakken. Inschrijven voor de Gordel kan onder meer via de website www.de-gordel.be of de Gordelfoon 02 380 44 44. Wie zich vooraf inschrijft, betaalt 4 euro én is verzekerd door Bloso. Op de Gordeldag zelf betaal je 6 euro. Kinderen tot en met 6 jaar mogen gratis deelnemen.

TD

Meer info over de Gordel vind je op www.de-gordel.be of 02 380 44 44.

© PDS

Taallessen Nederlands in de Rand

VLAAMSE RAND Vanaf deze maand starten in de Vlaamse Rand de nieuwe lessenreeksen Nederlands als tweede taal. De coördinatie van het aanbod gebeurt door het Huis van het Nederlands. 'Het aanbod is heel divers', zegt Marjolijn Van Dooren van het Vlaams-Brabantse Huis van het Nederlands. 'Er zijn verschillende niveaus, dag- en avondlessen, intensieve of minder intensieve cursussen. De twee belangrijkste organisatoren zijn de Centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie. Elke

randgemeente biedt cursussen Nederlands aan. Het Huis van Vlaams-Brabant maakt je wegwijs in het grote aanbod. Wij zoeken voor jou een cursus op maat.' De provincie Vlaams-Brabant is inmiddels gestart met een grootschalige promotiecampagne met affiches en flyers voor taallessen Nederlands in de Vlaamse Rand. Het materiaal promoot het gratis telefoonnummer 0800 123 00 en www.infonl.be, de website van het Vlaams-Brabantse Huis van het Nederlands.

TD

Stel zelf je fietsroute samen

VLAAMSE RAND Wie er in de regio met de tweewieler op uit wil, kan voortaan kiezen voor het fietsknooppuntennetwerk in de Groene Gordel en het Dijleland. De 16 gemeenten van het Dijleland, waaronder in de Vlaamse Rand Hoeilaart, Kraainem, Overijse, Tervuren, Wezembeek-Oppem en Zaventem, hebben samen met Toerisme Vlaanderen en de provincie Vlaams-Brabant de mooiste fietsroutes uitgewerkt. 'Het gaat om 270 kilometer veilige wegen door prachtige landschappen die bewegwijzerd zijn door het handige knooppuntenstelsel. Je kunt de knooppunten eindeloos combineren. Zo bepaal je zelf hoe lang je wil fietsen en langs waar', zegt Monique Swinnen, gedeputeerde voor Toerisme (CD&V). Het nieuwe knooppuntennetwerk Groene Gordel – Dijleland heeft ook een verbinding met de knooppunten in Leuven. Binnenkort komen er vanuit Tervuren en Diegem ook lussen naar de Grote Markt in Brussel.

TD

De fietskaart met het netwerk Groene Gordel – Dijleland kost 5 euro en is onder meer verkrijgbaar bij Toerisme Vlaams-Brabant. Meer info: www.toerisme.vlaamsbrabant.be of 016 26 76 20.

© Toerisme Vlaams-Brabant/Dominic Verhulst

De maand ...

Het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in **Tervuren** is een van de medeoprichters van **OneGeology**, een internationaal project waaraan informatici en wetenschappers uit 79 landen samenwerken om de eerste digitale geologische kaart van de wereld te maken. Het is het grootste geologische cartografieproject ooit en wordt ondersteund door onder meer de Unesco. • **Vandalenstreken** kosten hetzelfde museum de laatste drie maanden al 20.000 euro. • In **Vilvoorde** en **Machelen** worden de komende jaren 204 nieuwe sociale huur- en koopwoonegelegenheden gebouwd op verschillende locaties. De Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen, **Vlabinvest** (het investeringsfonds voor Vlaams-Brabant), de twee gemeentebesturen en de **Inter-Vilvoordse Maatschappij** voor Huisvesting werken daarvoor samen. • **Volkssterrenwacht MIRA** in **Grimbergen** krijgt van Vlaams minister van Toerisme Geert Bougrouis (N-VA) een subsidie van bijna 30.000 euro voor de vernieuwing van zijn telescopen. • Volgens de Vlaamse Milieumaatschappij is de kwaliteit van het water in de Zenne sterk verbeterd. Reden is de ingebruikname of verbetering van verschillende waterzuiveringsstations in **Brussel**, **Grimbergen**, **Sint-Pieters-Leeuw**, **Beersel**, **Tubeke** en **Nijvel**. • **Kitty Van Nieuwenhuysen**, de agente die in december vorig jaar het leven liet tijdens een schietpartij in **Lot**, krijgt begin december een herdenkingssteen op de hoek van de Zennestraat waar het drama zich afspeelde. • Het meldpunt voor taalklachten in **Overijse** heeft in anderhalf jaar tijd al meer dan 300 taalklachten gekregen. • De leerlingen van de Gemeentelijke Technische School in **Merchtem** kunnen vanaf dit jaar gratis autorijles volgen. •

Spelen met Nederlands

VLAAMSE RAND Vanaf dit schooljaar organiseert jeugdendienst Panta Rhei in opdracht van vzw 'de Rand' kinderateliers voor kinderen die het Nederlands niet als moedertaal hebben. 'Na de zomerse taalstages voor de allerkleinsten kwamen steeds meer vragen om daaraan ook tijdens het schooljaar een vervolg te breien', zegt Bert Menten, stafmedewerker Jeugd en Sport van vzw 'de Rand'. 'Gedurende acht weken wordt er geknutseld en gespeeld met de kinderen en leren ze op een speelse manier omgaan met de Nederlandse taal.' De kinderateliers in GC de Zandloper in Wemmel, GC de Lijsterbes in Kraainem en GC de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode beginnen in oktober. Eind januari gaan de ateliers in GC de Moelie in Linkebeek, GC de Bosuil in Jezus-Eik en GC de Kam in Wezembeek-Oppem van start.

TD

Meer info: vzw 'de Rand'
02 568 01 78.

Nieuw crematorium nodig

VILVOORDE Havicrem, de intercommunale die het crematorium van Vilvoorde beheert, overweegt een nieuw crematorium te bouwen. 'Veel zal afhangen van het resultaat van de onderhandelingen die we voeren met de eigenaar van het huidige crematorium. Dat is bijna dertig jaar oud en voldoet niet meer aan de huidige normen, dus moet het moderniseren', zegt Frank De Bock, directeur van Havicrem. Komen Havicrem en de eigenaar niet tot een akkoord, dan wil de intercommunale een nieuw crematorium bouwen. Havicrem denkt er ook aan om te participeren in een nog te bouwen crematorium in het Oost-Vlaamse Aalst. 'Voor mensen uit het Pajottenland is het vaak moeilijk om tot in Vilvoorde te geraken. Daarom zou voor hen een crematorium dichterbij een goede zaak zijn.' TD

Het Arenbergkasteel of het huidige gemeentehuis van Drogenbos

📖 Oud Nieuws

Het gemeentehuis van Drogenbos

In 1717 kocht de Spaanse Maria Henriëtte del Caretto y Grana († 1744), de weduwe van hertog Filips Karel van Arenberg († 1691), van Joseph Hyacinthe du Bois het domein in Drogenbos. Joseph Du Bois was een afstameling van Adrien du Bois, die verbonden was aan het hof van Keizer Karel. In de kerk van Drogenbos is nog een zerk bewaard van zijn dochter Marie du Bois. Omstreeks 1720 liet de hertogin een buitenverblijf optrekken op dit domein. Dit *huys van plaisantie* stond vooraan in het park. De hertogin leefde in onmin met haar enige zoon, hertog Leopold Filips, en verliet het Arenbergkasteel in Heverlee om zich terug te trekken in Drogenbos. Zij kreeg daar het gezelschap van haar dochter Maria Anna van Arenberg, weduwe van François Egon de la Tour d'Auvergne († 1710). De kleinzoon van dit koppel, Karel

Theodoor van Pfalz-Sulzbach, werd op 10 december 1724 gedoopt in Drogenbos, toen nog een afhankelijkheid van Ukkel. Hij werd in 1777 keurvorst van Beieren.

In de jaren dat Marie Henriëtte del Caretto y Grana in Drogenbos verbleef, streefde zij er naar om door ruil of aankoop een meer aaneengesloten domein te bekomen van iets meer dan 21 ha. Bij haar dood in 1744 liet de familie het meubilair en de stoffering van het kasteel verwijderen en overbrengen naar het kasteel van Edingen. In de inventaris lezen we dat er een zaal was behangen met Chinees papier, een goed uitgeruste bibliotheek was, een rode suite met een hemelbed in blauw satijn, een badkamer met een roodkope ren badkuip, dienstkamers voor het personeel, Japans en Chinees porselein, Brusselse faience, tin uit Engeland en Parijs en het nodige zilver- en koperwerk. Niet mis dus.

Tijdens de Franse periode werden de bezittingen van Louis Engelbert, de blinde hertog van Arenberg, onder sekwestering gesteld. In 1806 kreeg hij, als *Comte de l'Empire*, van Napoleon zijn onroerend bezit terug, tenminste datgene wat nog niet was verkocht. Om het hertogelijk vermogen terug op peil te brengen, lieten de rentmeesters het kasteel van Drogenbos ombouwen tot een fabriek. Zo was er een tijd lang een katoendrukkerij gevestigd. Bij het overlijden van

de blinde hertog in 1820 verdeelden zijn vier kinderen hun bezit. De jongste zoon Pierre d'Alcantara, de stamvader van de Franse prinses d'Arenberg, verwierf Drogenbos en het waterslot in Beersel.

In 1833 bleef van de ridderhoeve van du Bois niet veel meer over. Het was zeer verval len en ten dele onbewoonbaar. Het kasteeldomein had toen een oppervlakte van iets meer dan 20 ha. Huurder was een zekere Maximilien Destrain. Op 10 januari 1852 werd wat er nog overeind stond van het Arenbergkasteel en de omliggende landerijen door prins Pierre d'Alcantara d'Arenberg voor 100.000 goudfrank verkocht aan Henri Joseph Rey.

In de jaren 1852-1853 liet Rey architect Jean Pierre Cluysenaer op het domein een nieuw verblijf in Italiaanse stijl bouwen. Bij zijn overlijden van Henri Joseph Rey werd dit nieuwe kasteel en het domein eigendom van Flore Rey, die huwde met Louis Calmeyn, de latere burgemeester van Drogenbos. Het domein werd van dan af het *kasteel Calmeyn*. De familie Calmeyn is nog steeds eigenaar. In 1958 verkocht de familie 53 a 39 ca inclusief het oude Arenbergkasteel, dat nadien grondig gerestaureerd werd, aan de gemeente. Het hoofdgebouw werd in 1961 beschermd. Sedert 1969 fungeert het als gemeentehuis van Drogenbos.

Jaak Ockelej

Tot waar komt de stad?

VLAAMSE RAND Het ontwerp van eindrapport van de afbakening van het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel is klaar. Tot midden oktober kunnen de provincie, de gemeenten en het middenveld hun advies geven over dat ontwerp. 'De afbakening van het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel is nodig om te bepalen welke gebieden verder ontwikkeld zullen worden als stedelijke gebieden en te voorkomen dat de open ruimte verder versnipperd', legt Paul Wuillaume van O₂ Consult uit, het bureau dat het ontwerp maakte in opdracht van de Vlaamse overheid. Het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel beperkt zich voorlopig tot drie gebieden: de zuidelijke kanaalzone met delen van

Beersel, Drogenbos, Halle en Sint-Pieters-Leeuw, de omgeving van Zellik en Groot-Bijgaarden met delen van Asse, Dilbeek en Wemmel, en het ruime Zaventemse met delen van Zaventem, Grimbergen, Kraainem, Machelen, Steenokkerzeel, Tervuren, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem en Zemst. 'Het behoud van de open ruimte is heel belangrijk in de Vlaamse Rand. Daarom moet precies bepaald worden welke delen tot het stedelijk gebied rond Brussel behoren. Dat is cruciaal voor de leefbaarheid in de regio', aldus Wuillaume. De Vlaamse overheid wijst erop dat de afbakening niet betekent dat ze administratieve grenzen hertekent of een nieuw bestuursniveau installeert.

TD

Exclusieve tafeldruif

DRUIVENGEMEENTEN De Vlaams-Brabantse tafeldruif heeft als eerste Vlaams product het Europese label Beschermd Oorsprongsbenaming gekregen (BOB). Het BOB-label wordt enkel toegekend aan exclusieve producten die een sterke band hebben met hun regio. 'De Vlaams-Brabantse tafeldruif wordt geproduceerd, verwerkt en bereid in de regio Overijse, Hoeilaart, Huldenberg en Tervuren en dat volgens een erkende en gecontroleerde werkwijze. Daarmee voldoet ze aan de erg strenge voorwaar-

den om erkend te worden als Beschermd Oorsprongsbenaming', zegt Flip Luppens, een van de acht druiventelers die zich verenigden in de vzw Sterredruif en samen met de VLAM en de burgemeesters van de druivengemeenten de aanvraag indiende. De toekenning van het label is voor de telers van de Vlaams-Brabantse tafeldruif een opsteker van formaat. 'We merken sinds de toekenning van het BOB-label meteen een flinke stijging in de verkoop', aldus Flip Luppens.

TD

Op initiatief van de cultuurraad hebben Jos Mertens (muziek) en Raf Roeland (tekst) uit Dilbeek een volkslied in elkaar gestoken. Het lied *Hier zijn wij thuis* bezingt de mooie, groene gemeente en wil het wij-gevoel bevorderen. • De Post geeft een serie postzegels uit onder het motto *Folklore en Tradities* en daar zijn ze in Asse blij mee, want ook de hopduvel krijgt zijn eigen postzegel. • Met een nieuw technisch snuffje worden brandweer en burgemeester in Wemmel automatisch verwittigd als er gevaar voor overstroming dreigt in de Maalbeek en de Molenbeek. • Dertig straten in Dilbeek deden op 30 augustus mee aan het gemeenschapsvormende project *Ontmoet elkaar op den trottoir*. • De luchthaven van Zaventem wordt een steeds grotere speler op de markt van het vrachtverkeer. In 2007 was Brussels Airport nummer 26 wereldwijd. Dat is een verbetering met vier plaatsen. • De bagage die verloren gaat op de luchthaven is sinds 2004 met de helft toegenomen tot 209 stuks per dag (ook het aantal reizigers nam toe). Ruim 90 procent van de verloren bagage wordt binnen de vijf dagen teruggevonden. • De plannen van de Vlaamse overheid om de Brusselse ring tussen de E19 en E40 Brussel/Luik te verbreden, krijgen veel uitgesproken reacties. Voorstanders zijn onder meer de organisatie voor zelfstandigen Unizo en de lokale besturen. Tegenstanders vind je meestal onder de omwonenden en de milieuorganisaties. • Het Grondwettelijk Hof verwerpt de klacht van de Franse Gemeenschap tegen de Vlaamse Wooncode. Volgens het Hof is het geen discriminatie om aan huurders van sociale woningen de bereidheid te vragen Nederlands te leren.

JH

Pierre Anckaert, jazzpianist

‘Liedjes sc

‘Die zullen wel goed zijn’

Voorlopig blijft de hoofdmoot jazz. De prijs op Jazz Hoeilaart vorig jaar heeft een stroomversnelling teweeggebracht. ‘Zo’n prijs helpt de belangstelling voor je werk enorm vooruit’, zegt Pierre Anckaert. ‘Mensen gaan voort op referenties. Als je een wedstrijd met zo’n internationale uitstraling als Jazz Hoeilaart op je naam hebt staan, redeneert men al snel: die zullen wel goed zijn, laten we hen maar boeken. Op die manier zijn er ondertussen zelfs al enkele internationale optredens uit de bus gekomen.’ Die eerste plaats kwam nochtans als een verrassing. Pierre Anckaert: ‘Ik was er echt van overtuigd dat een andere groep zou winnen. Terwijl we op het resultaat zaten te wachten, zei ik hen nog: zie maar dat je niet te veel drinkt, want dadelijk zul je nog moeten spelen.’ Het werd echter zijn eigen trio dat de planken op moest. ‘En dat terwijl wij het al fantastisch vonden dat we geselecteerd waren!’ Op 21 en 27 september kun je het trio aan het werk zien in respectievelijk Hoeilaart en Overijse.

Prille vrees voor passie

Ondanks zijn grote passie voor muziek schreef Pierre Anckaert zich na de middelbare school niet onmiddellijk in aan het conservatorium. ‘Ik heb eerst drie jaar rechten gestudeerd aan de vub’, legt hij uit. ‘Ik was een beetje bang om van mijn passie een verplichting te maken. Ik wou muziek in de eerste plaats plezierig houden. Rechten sprak me aan omdat de eerste jaren een erg breed programma bieden. Ik wist eigenlijk totaal niet wat ik wou doen toen ik 18 was. Er was zoveel dat me interesseerde: filosofie, sociologie, psychologie... In rechten vond ik van dat alles een beetje terug.’ In het derde jaar liep het echter mis. ‘Vanaf dan kreeg ik alleen nog pure rechtsvakken en die boeiden me een stuk minder.’ Ondertussen was Pierre ook aan het conservatorium terechtgekomen. Hij had er de mogelijkheid om Latin te studeren. ‘Zo ben ik er stilaan in gerold. De combinatie van beide studies was echter te zwaar. Al mijn tijd ging naar de muziek.’ Spijt dat hij voor de muziek koos, heeft hij nooit gekregen. ‘Ik was aanvankelijk een beetje bang om teleurgesteld te raken in mijn passie als ik me helemaal aan de muziek overgaf. Ik wou niet verplicht worden om te spelen

Pierre Anckaert is pianist en componist. Hij groeide op in Tervuren. Sinds twee jaar woont hij in Brussel. Met zijn Pierre Anckaert Trio won hij vorig jaar Jazz Hoeilaart. Ze spelen hedendaagse jazz met invloeden uit Latin en klassieke muziek en brachten onlangs een eerste cd uit. Deze maand spelen ze twee concerten in de Rand.

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

Pierre Anckaert (28) kreeg de muziek van kleins af ingelepeld. ‘Mijn moeder is een grote muzikliefhebster. Ze speelt cello en vroeger speelde ze ook piano. Thuis groeiden we op met Schubert, Schumann, Mozart en Beethoven.’ Toen hij vijf was, begon Pierre met cellolessen, een paar jaar later met piano. ‘Jazz en Latin leerde ik kennen via mijn eerste pianoleraar.’ Vanaf een jaar of tien begon hij zelf liedjes te componeren. ‘Ik was gepassioneerd door The Beatles.

Ik had al hun cd’s en wou nummers schrijven zoals zij. Liedjes die blijven hangen en tegelijk heel sterk zijn.’ In plaats van jazz had het dus ook popmuziek kunnen worden? ‘Ja. Ik speel nog altijd graag popmuziek. Een muzikant moet zich niet tot één genre beperken, maar gewoon zijn eigen ding doen. Bij mij zal dat waarschijnlijk een cross-over van al die stijlen blijven. Soms mis ik in de jazz de liedjescultuur. Ik zou weleens iets met een zanger of zangeres willen doen. Nummers van 3,50 minuten waarmee je een goed moment beleeft.’

nist en componist:

hrijven zoals The Beatles'

met mensen met wie ik dat niet zag zitten of in zalen met slechte geluidsomstandigheden waarin het publiek constant zit te babbelen. Gelukkig ervaar ik nu wat het is om erkenning te krijgen voor je muziek. Daaruit volgen mooie plaatsen om te spelen en dat is wat ik ambieer.'

Grenzeloos optimisme, ondanks alles

Candide, de eerste cd van het Pierre Anckaert Trio, is uit sinds mei. Een hele opluchting voor de pianist-componist, want de opnames liepen niet van een leien dakje. 'Vlak voor de opnames belandde onze drummer in het ziekenhuis. Plots stond alles op de helling. Het was verschrikkelijk stressen. Je ziet je droom al voor je ogen uit elkaar spatten. Gelukkig heeft hij op het nippertje toch kunnen spelen. De omstandigheden waarin de opnames hebben plaatsgevonden, voel en hoor je wel. We hadden nauwelijks kunnen repeteren. Maar daardoor heeft de cd wel een bijzonder soort eerlijkheid gekregen die we waarschijnlijk nooit hadden bereikt als we

'Jazz of popmuziek? Het had even goed popmuziek geweest kunnen zijn. Een muzikant moet zich niet tot één genre beperken, maar zijn eigen ding doen.'

alles vooraf tot in de puntjes hadden uitgedokterd.'

Slotom? Pierre Anckaert is terecht erg tevreden over de elf stukken die op *Candide* staan. 'Het titelnummer schreef ik in 2004, tijdens de tsunami. Ik was al begonnen met de compositie, die erg avontuurlijk is. De gebeurtenissen in Zuidoost-Azië hebben het resultaat mee bepaald.' Maar de achterliggende idee ontleende Anckaert voornamelijk aan Voltaires roman *Candide*. 'Het grenzeloze optimisme van het hoofdpersonage spreekt me aan. Hoe groot de miserie ook is die hij op zijn reizen tegenkomt, toch blijft hij proberen er het beste van te maken. Ik heb dat ook een beetje in mij: volhouden, ook als de situatie uitzichtloos lijkt.'

Lesgeven draait om energie

Behalve in zijn eigen Trio speelt Pierre Anckaert nog geregeld in andere formaties. 'Ik heb een trio met een violist, soms werk ik

samen met salsagroepen of word ik gebeld voor gelegenheidsformaties. Ik heb nu ook een vaste stek in het Live Music Café aan de Anspachlaan in Brussel. Daar kunnen we helemaal ons ding doen; we krijgen carte blanche van de baas. We spelen live, nodigen andere muzikanten uit... Dat is allemaal erg leuk. Zondagavond staat er altijd jazz op het programma. En vanaf september organiseren we er één dinsdagavond per maand jamsessies.'

Wekelijks geeft Pierre Anckaert nog zestien uur pianoles in de academies van Grimbergen, Jette en Mechelen. 'Ik geef heel graag les', zegt hij. 'Lesgeven heeft alles te maken met energie. Je kunt enorm veel energie putten uit je leerlingen. Zeker uit leerlingen die veel studeren en telkens een stap verder willen raken. Er zijn dagen dat ik zes uur aan één stuk lesgeef en toch barstensvol energie thuiskom. Ik ben dan wel moe, maar erg enthousiast omdat ik iets bereikt heb met die mannen of zelf een muzikale verrijking heb ervaren. Super! Natuurlijk zijn er ook dagen dat het niet meezit en drie uur al te veel

zijn. Enkele jaren geleden gaf ik maar een uur of vijf les per week en toen deed ik het vreemd genoeg minder graag dan nu. Vorig jaar kreeg ik dan opeens een druk lesrooster en dan heb ik de klik gemaakt. Ik besepte dat het voorlopig mijn voornaamste bron van inkomsten zou zijn en dat ik er dus maar beter voor kon zorgen dat ik het graag deed. Ik

ben er dan echt ingevlogen, heb veel tijd gestoken in een cursus, probeerde dingen uit. Ik wil vooral op een plezierige manier kunnen lesgeven, het enthousiasme voor muziek overbrengen. Wat ook belangrijk is, is dat je leerlingen altijd het gevoel geeft dat het doel binnen handbereik ligt. Kinderen hebben er niets aan als je ze zegt dat ze keihard zullen moeten werken en daar binnen tien jaar de vruchten van zullen plukken. Dan haken ze af. Je moet ze duidelijk maken tot waar je op dit moment wil raken. Vanaf dat punt kun je dan verder.'

Zonder Albert Michiels

Van 24 tot 27 september vindt in Jezus-Eik de dertigste editie van Jazz Hoeilaart plaats. Het wordt de eerste keer zonder Albert Michiels, die het concours oprichtte en er zijn levensmissie van maakte. Hij stierf in mei van dit jaar. 'De sfeer op Jazz Hoeilaart zal helemaal anders zijn zonder hem', voorspelt Pierre Anckaert. 'Ik kende hem goed. Zijn kleinzoon is een van mijn beste vrienden. De jazzwereld is met hem een erg belangrijke figuur kwijtgespeeld. Hij had een energie en een kracht die weinig mensen evenaren. Een ongelooflijke persoonlijkheid ook. Slapen deed hij nauwelijks. Hij vond onze muziek heel leuk en heeft in onze beginjaren zijn best gedaan om ons zoveel mogelijk te laten spelen.' □

Info

Voor een voorproefje van het Pierre Anckaert Trio kun je terecht op www.myspace.com/pierreanckaerttrio. Meer info over de 30e editie van Jazz Hoeilaart vind je op p. 16.

'Writing songs like The Beatles'

The Pierre Anckaert Trio won the first prize last year in the Jazz Hoeilaart Contest. 'When your CV features a competition with an international reputation like Jazz Hoeilaart people immediately start thinking: they must be good, we have to book them. Because of this we have even been invited to give performances on the international scene', says the pianist and composer Pierre Anckaert from Tervuren. He is a man who was brought up on music. He started composing when he was 10. 'I was smitten by The Beatles. I wanted to write songs like them. Songs that linger but also make a powerful impression.' Pierre Anckaert also plays regularly in other line-ups, while teaching piano in the academies of Grimbergen, Jette and Mechelen.

Evaluatie van de dertien START-lijnen

Bussen naar luchthaven zitten in de lift

De dertien START-lijnen van De Lijn Vlaams-Brabant vervoeren elk jaar meer dan zes miljoen reizigers naar de luchthavenregio. Dat blijkt uit een eerste evaluatie. De reizigers zijn over het algemeen tevreden, maar vragen wel een betere stiptheid. Volgens de Bond van Trein-, Tram-, en Busgebruikers moeten trein- en busaanbod beter op elkaar worden afgestemd.

TEKST Bart Claes | FOTO Filip Claessens

Met het Strategisch Actieplan voor Reconversie en Tewerkstelling in de luchthavenregio (START) wil de Vlaamse Regering de toekomst van de luchthavenregio veilig stellen. Om de bereikbaarheid te verhogen, lanceerde De Lijn Vlaams-Brabant dertien buslijnen naar de luchthaven en de omliggende tewerkstellingszones. In oktober 2006 werd het startschot gegeven, eind vorig jaar werd de laatste START-lijn in gebruik genomen. De bussen brengen werknemers in een straal van twintig kilometer rechtstreeks naar de luchthavenregio, om het kwartier tijdens de spits, om het half uur tijdens de daluren en om het uur tijdens het weekend. In een tweede fase (2008-2009) wil De Lijn de frequentie opdrijven en betere verbindingen tussen trein- en busstations uitwerken. Het plan kost een bom geld. De Vlaamse Regering investeert tussen 2006 en 2009 zomaar even 110 miljoen euro in het START-project. De bedoeling is dat veertig procent van de verplaatsingen van en naar de luchthavenregio met het openbaar vervoer gebeurt: 32 procent met de trein en 8 procent met de bus.

Vliegende start

Bijna twee jaar na de start zit De Lijn voor op het schema. In plaats van de geschatte acht procent, kiest al twaalf procent van de werknemers in de luchthavenregio voor de bus. 'Op voorwaarde dat er een START-lijn door de eigen gemeente rijdt', stelt Francy Peeters, directeur van De Lijn Vlaams-Brabant. 'Op een werkdag kiezen 20.634 reizigers voor de dertien START-lijnen. Volgens de prognoses moeten de dertien lijnen na vijf jaar samen 14.792.000 reizigers per jaar vervoeren. Momenteel komen we aan 6.140.000 reizigers.' Vooral lijn 820 (Dilbeek-Zaventem) en lijn 821 (Mechtem-Zaventem) scoren goed.

Mooie cijfers, maar zijn de reizigers tevreden over de dienstverlening? De Lijn vroeg het aan 1.024 reizigers. Daaruit blijkt dat 85,5 procent tevreden is over de nieuwe busverbindingen. Toch was slechts 62 procent te spreken over de stiptheid van de bussen en amper 55 procent is tevreden met het aantal ritten na 19 uur. Francy Peeters: 'Er is duidelijk behoefte aan een betere doorstroming zodat de bussen stipter kunnen rijden. De Vuurkruisenlaan in Vilvoorde is

een mooi voorbeeld van hoe bussen tijdens de spits kunnen doorrijden. Er kwamen ook aparte busbanen aan de Brusselsesteenweg in Zaventem en de Nieuwe Gentsesteenweg in Zellik. Het nachtelijk aanbod en de frequentie tijdens het weekend bestuderen we momenteel.'

Geen snelle verbinding

De Bond van Trein-, Tram- en Busgebruikers (BTB) reageert tevreden op de inspanningen van De Lijn. Wel kunnen de trajecten beter. 'De lijnen volgen vaak kronkelende wegen via woonkernen. Echt snelle verbindingen ontbreken. Op het traject Mechelen-Luchthaven zal de trein pas in 2013 rijden. In afwachting daarvan is er nood aan een snelle busverbinding', stelt woordvoerder Jan Vanseveren van BTB. 'Er is ook een betere afstemming trein-bus nodig. We hebben de indruk dat de START-lijnen soms meer het spoorvervoer beconcurreren in plaats van ermee samen te werken. De Lijn speelt wel in belangrijke mate in op de 24-uurseconomie van de luchthavenregio. Door een aantal busbanen en de busluizen op het luchthaventerrein is de doorstroming verbeterd. Knelpunten blijven de N2 (Brussel-Leuven) en de gemeentewegen in Zaventem. Het bedrijventerrein Keiberg wordt zelfs vermeden omdat de bussen er te veel tijd verliezen. Door het ontbreken van perrons in het busstation van de luchthaven moeten de reizigers van op straatniveau instappen. Daar moet werk van gemaakt worden.' □

De dertien START-lijnen

- Lijn 652 (Leuven-Kortenbergluchthaven): 391.000 reizigers per jaar
- Lijn 682 (Mechelen-Zaventem): 291.600
- Lijn 820 (Dilbeek-Zaventem): 1.132.200
- Lijn 821 (Mechtem-Zaventem): 705.600
- Lijn 621 (Kapelle-op-den-Bos-Luchthaven): 326.700
- Lijn 681 (Mechelen-Boortmeerbeek-Luchthaven): 372.900
- Lijn 683 (Mechelen-Zemst-Luchthaven): 366.900
- Lijn 616 (Leuven-Bertem-Luchthaven): 326.400
- Lijn 651 (Leuven-Steenokkerzeel-Luchthaven): 261.600
- Lijn 659 (Roodebeek-Luchthaven-Cargo): 388.500
- Lijn 272 (Brussel-Luchthaven): 678.000
- Lijn 272 (Bonheiden-Luchthaven): 258.552
- Lijn 830 (Groenendaal-Zaventem): 640.200

AGENDA

RANDEUIT

van 5 september
t.e.m. 4 oktober

Nerorock met new wave en West-Vlaamse pop

MUZIEKFESTIVAL De postpunks van Red Zebra waren deze zomer niet van de festivalpodia weg te slaan. Doortastende songs als *God Is Not A DJ* en *I Can't Live In A Living Room* blijven de blikvangers op hun visitekaartje. Lapaz en Blunt serveren een stevige dosis new wave. Nero zal moeten opletten dat hij in het jaar van de smurfen en de Robbedoezen zijn laatste haren niet verliest. Al zou ook deze *look* niet misstaan op het festival dat naar hem is genoemd. Publieksliefeling **Flip Kowlier** haalt zijn schouders op als jonge snaken hem erop attent maken dat hij de dertig is gepasseerd. Als boegbeeld van de West-Vlaamse kriebelpop propageert hij een eenvoudige levensstijl. Zijn geweten wil hij niet bezwaren met inhalige praktijken. Toch wil hij elke donderdag de bloemetjes buiten zetten. Zijn liefdesliedjes lijden er niet onder.

Flip Kowlier

LD

Zondag 21 september

Hoeilaart, Jan Van Ruusbroeckpark,

info www.hoeilaart.be

Gratis toegang

Met steun van
de Vlaamse overheid

Stijn Meuris deelt sterren uit

PODIUM De Limburgse frontman van Monza en het vroegere Noordkaap deelt graag zijn kijk- en luisterplezier. Uit het rijk geschakeerde seizoenaanbod van cc Strombeek selecteerde hij zijn tien voorkeursvoorstellingen. Hij hoopt dat ze bij de toeschouwer verbazing, schoonheid of ontroering teweeg zullen brengen. Zijn eerste 'ster' prikt hij op *We Dance To Forget* van FABULEUS. **Koen De Preter** en **Maria Ibarretxe** inspireren zich voor hun nieuwe choreografie op de gezellige kitsch die ze kennen van trouwfeesten en chirofuiwen. Niemand minder dan DJ Bobby Ewing kiest de muziek, die opzweepend en sentimenteel kan zijn.

De tweede *ster* gaat naar Lady Linn and Her Magnificent Seven, die jazz- en swingcovers

uit de vorige eeuw een energieboost geven. Dat de non-conformistische zangeres evenveel soul bezit als Amy Winehouse zonder dat ze stoff nodig heeft, hebben we tijdens de festivalzomer ervaren. Vooraf opereert **Stijn Meuris** als *geprivilegieerde waarnemer*. Zijn passie en verwondering tegenover de beeldcultuur plaatst hij in een bizar kader. Zijn andere sterren bewaart hij voor de rest van het seizoen.

LD

We Dance To Forget door FABULEUS

Vrijdag 3 oktober, 20.15

De Waarnemer en Lady Linn

Zaterdag 4 oktober, 20.15 (concert: 21.30)

Grimbergen, cc Strombeek, info 02 263 03 43

Stoere rock op V-Live

MUZIEKFESTIVAL Op de eerste zaterdag van september barst het Kraainemse jeugdhuys De Villa uit zijn voegen. In het kader van V-Live staan dan enkele energieke powerpopformaties uit de streek op de affiche. Papa Dada en The Gin zetten meteen de juiste toon. The Sedan Vault combineert progressieve rock met emocore. Dit ensemble uit Sterrebeek maakte al furore met zijn debuutalbum *Mardi Gras of the Sisypha*. In *Save me from Beckett* en *From Thom Yorke* laten de jongens blijken hoe afkerig ze van landerigheid en depressies zijn. Voor Pickle Juice uit Zele is bijna elk concertpodium te klein. De twaalf muzikanten brengen zowel eigen nummers als covers. Alles wordt in een opzweepend ska- of punkritme gepresenteerd. We kijken ook uit naar Freaky Age, de vierkoppige *indie poprockband* uit Ternat, die ondanks de jonge leeftijd van de leden, al doorstootte tot de finale van Humo's Rockrally. Op Studio Brussel werd hun single *Time is over grijsgedraaid*.

LD

Zaterdag 6 september, 17.00-20.00

Kraainem, Jeugdclub De Villa,

info www.jcdevilla.be

Freaky Age

Met steun van
de Vlaamse overheid

Bozar put kracht uit verschillende disciplines

FESTIVAL Een meditatieve klank- en licht-installatie van **Brian Eno** in *It's not only Rock 'n' Roll, Baby!* Rondglijdende robots van assemblagekunstenaar **Johan Muyle**. Clichédoorbreekende foto's uit Latijns-Amerika. Een optreden van **Emmylou Harris**. KlaraFestivalconcerten van **Gabriel Rios** en barokzangeres **Bernarda Fink**. Ook na 80 jaar heeft Bozar oog voor het samenspel tussen de verschillende artistieke disciplines.

'Wat tegenwoordig vanzelfsprekend lijkt, was bij de opening van het Paleis voor Schone Kunsten in 1928 visionair', betoogt directeur-generaal **Paul Dujardin**. 'Nu werken we boven-

dien de kruisbestuiving in de hand. Door het grensdoorbrekende programma worden de manifestaties een collectief avontuur dat in alle vrijheid van dag tot dag evolueert.'

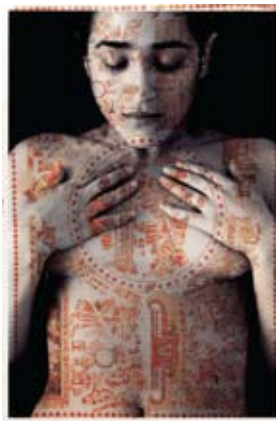
Sioux in Paradise titelde Johan Muyle zijn theatrale expositie. Het klinkt als *See you in Paradise*, maar door te verwijzen naar een opstandige Indianengroep krijgt de uitdrukking een meerduidige betekenis. De kunstenaar vermengt westerse, Afrikaanse en Aziatische cultuurelementen. Uit een koekjesdoos met een foto van koning Boudewijn vloeit water in een kom. Alsof de vorst tranen met tuiten huilt om de staats hervorming ... De sculpturen zijn grotendeels vervaardigd met vondsten van vlooiën-

markten, reissouvenirs en spulletjes die Johan Muyle via het internet verzamelde.

De twintig robotachtige assemblagewerken en opgesmukte skeletten waarmee hij in Bozar uitpakt, heeft hij nooit eerder getoond. Het roze kleed dat de wiebelende skeletten dragen, lijkt op het opzichtige plunje van de gevangenen die door de rechtbanken in Rwanda voor wreedheden zijn aangeklaagd. Manshoge robots nodigen de bezoeker uit om op een mobiele Starckstoel plaats te nemen. Er verschijnen elektronische boodschappen die aan opdringerige advertenties en spamberichten doen denken. Zonder moralistisch te worden, bekritiseert de kunstenaar de huidige samenleving.

B. au bord des lèvres, verzameling; Johan Muyle

Tatiana Parcerro, Cartografía interior nr. 43, 1996

Penna Prearo, Futebol, 1995

Festival van Vlaanderen toert door Vlaamse Rand

KLASSIEKE MUZIEK De Vlaams-Brabantse afdeling van het Festival van Vlaanderen organiseert dit najaar talloze concerten in de Vlaamse Rand. 'Het programma past bij

de locaties', licht artistiek directeur **Mark De-laere** toe. 'Naast de bekende composities is er ook ruimte voor onbekende werken die de muziekliefhebber zeker zal kunnen smaken.'

Het Collegium Instrumentale Brugense, onder leiding van **Ivan Meylemans**, bijt op donderdag 18 september de spits af in GC de Zandloper in Wemmel met de *Hebriiden-Ouverture* van Felix Mendelssohn. 'De Duitse componist, die ook avontuurlijke boottochten ondernam, was overrompeld door de natuurlijke schoonheid van de Britse eilanden voor de westkust van Schotland', legt de Leuvense musicoloog uit. 'De titel klinkt misschien verwarrend, want deze ouverture is een zelfstandig muziekstuk en geen inleiding op een opera.' De Noorse cellist **Fredrik Schøyen Sjölin** speelt vervolgens met het kamermuziekensemble het dromerig celloconcerto van Robert Schumann. De romantische Derde Symfonie van Franz Schubert sluit het openingsconcert af.

Oxalys, dat op zaterdag 20 september in GC De Muze van Meise concertteert, brengt verschillende generaties componisten samen die qua stijl toch op elkaar aansluiten. Het ensemble combineert een hobokwartet van de jonge Mozart met het Strijkkwintet in C van Beethoven. Even onweerstaanbaar is het Phantasy Quartet van de Britse toondichter Benjamin Britten, dat meteen gevolgd wordt door het Phantasy Quintet van Ralph Vaughan Williams.

De sopraan **Hendrickje Van Kerckhove** en pianiste **Christel Kessels** vertolken op donderdag 25 september in GC de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode niet alleen romantische ontboezemingen van Franz Schubert, Hugo Wolf en Johannes Brahms, maar ook van de onderschatte Vlaamse componist Lodewijk Mortelmans, die de gedichten van Guido Gezelle onder handen nam.

Traversospeler **Toon Fret**, cellist **Bernard Woltèche** en pianiste **Elise Simoens** brengen op vrijdag 26 september in de Sint-Kathari-

Yuzuko Horigome en Abdel Rahman El Bacha

Met een tweehonderd zorgvuldig uitgekozen foto's uit de periode 1991-2002 wordt in *Open Kaart* de ongecensureerde Latijns-Amerikaanse benadering van identiteit blootgelegd. Naast geësceneerde portretten en provocerende groepsfoto's zijn er ook bevreemdende stadstafereelen. Door een vrouwenlichaam met Aztekentekens te bekleden, beklemtoont **Tatiana Parcero Portada** dat het indianenverleden nog wel degelijk blijft doorwerken. **Nelson Garrido** steekt de draak met alle iconen die hij schijnheilig vindt. Hoe charismatisch en inwisselbaar de spelers van een voetbalploeg kunnen zijn, toont **Penna Prearo** wanneer hij alle voetballers een gelijkaardig Christushoofd aanmeet. In elk genre ontmaskeren de fotografen identiteit als een kunstmatige constructie.

Ludo Dosogne

Sioux in Paradise van Johan Muyle

Open kaart: Latijns-Amerikaanse fotografie

Tot 21 september,

di-zo: 10.00-18.00, vrij: 10.00-22.00

KlaraFestival

Tot 12 september

Finissage met performances van

It's not only Rock 'n' Roll, Baby!

Vrijdag 12 september, 18.00

Emmylou Harris

Donderdag 25 september, 20.00

Brussel, Bozar, info 02 507 82 00

nakerk in Duisburg (Tervuren) muziek uit de tweede helft van de 18e eeuw. Op hun historische instrumenten klinken de werken van Haydn, Mozart, Pleyel en Carl Philipp Emanuel Bach zoals weleer. Beethovens Zeven variaties op het thema *Bei Männern, welche Liebe fühlen* uit *De Toverfluit* van Mozart vormen ongetwijfeld het hoogtepunt.

De strijkvirtuose **Yuzuko Horigome** en de befaamde pianist **Abdel Rahman El Bacha**, die elk in hun discipline de Koningin Elisabethprijs wonnen, delen op dinsdag 30 september het podium in cultuurcentrum Het Bolwerk in Vilvoorde. Hoe Beethovens stijl in de loop der jaren is geëvolueerd, zal blijken uit hun interpretatie van zijn 4e, 5e en 10e vioolsonate.

Ludo Dosogne

Volgende maand berichten we over de festivalconcerten in oktober.

Alfred Stevens, *De Japanse parisienne*, Musée d'Art moderne et d'Art contemporain de la Ville de Liège

Katsushika Hokusai, *The Amida Waterfall on the Kisokaido Road*, National Museum in Cracow

Invloed Japanse houtsneden op Belgische kunst

TENTOONSTELLING Dat **Rik Wouters**, **Leon Spilliaert**, **James Ensor** en **Theo Van Rysselberghe** net als **Van Gogh** beïnvloed zijn door de Japanse kunst maakt de expositie *Oriental Fascination. Het japonisme in België (1889-1915)* ten overvloede duidelijk. Naast de zorgvuldig gekozen doeken van schilders uit onze streken hangen ukiyo-e houtsneden van Japanse meesters uit de verzameling van het Nationaal Museum in Krakau.

Pas nadat het land van de rijzende zon in het midden van de 19e eeuw, na een lange periode van ontoegankelijkheid, zijn grenzen opende en handelsakkoorden afsloot, konden Europeanen kennis maken met de Japanse cultuur. Ook de wereldtentoonstellingen van Londen en Parijs droegen hier in belangrijke mate toe bij.

In Brussel speelt de musicus **Edmond Michotte**, die bevriend was met de Parijse kunsthandelaar **Samuel Bing**, een sleutelrol. In zijn woning exposeerde hij in primeur meer dan honderd sublieme houtsneden en aquarellen. Hij was in de japanofiele milieus van Parijs doorgedrongen via **Alfred Stevens**. Hoe fel deze Brusselse schilder in de ban van het Verre Oosten was, blijkt uit de exotische doeken waarmee de huidige tentoonstelling opent. Zijn 'Parisienne' draagt een bebloemde kimono; een ander model poseert met een roze, Japanse parasol. Op een derde schilderij ligt een Japanse waaijer binnen handbereik. Ook bij **Henry Van de Velde** en **Felicien Rops**

duikt dit rekvisiet geregeld op. James Ensor is weinig genuanceerd. Hij noemt de Japanse snuisterijen die hij penseelde ten onrechte 'chinoiserieën'.

'Door toedoen van de ukiyo-e kunstenaars wordt bij ons steeds vaker de iris, de hagedis, de libel en de karper afgebeeld', stelt tentoonstellingscommissaris **Catherine de Croës** vast. 'Rik Wouters schetst de merel van Bosvoorde in een lay-out die vergelijkbaar is met een houtsnede van **Hokusai**. In navolging van de Japanners verschijnen ook overal bruggen en watergolven.' Vooral Leon Spilliaert is daar bedreven in. In Chinese inkt roept hij een uitdijende golf op terwijl twee blauwachtige meisjes met opwaaiende witte jurken tegen de wind opbeuken.

Onder invloed van de kunstenaars van het Edo-tijdperk keerden veel Europese artiesten zich af van het lineaire perspectief dat sinds de Renaissance overheerste. Bij de indeling van het schildervlak schuwden ze niet langer grillige vormen en diagonalen. Hokusai en **Kuniyoshi** illustreerden de geëxposeerde houtsneden met rijkelijk geïllustreerde droomverhalen waarvan de zwerige tekenstijl door de Westerse fin-de-siècle kunstenaars werd overgenomen.

Ludo Dosogne

Oriental Fascination. Het japonisme in België (1889-1915)

Tot 28 september, di-zo: 11.00-18.00

Brussel, Stadhuis, info 02 279 64 44

NIETTE
MISSEN

Verrassende kunst voor een markiezin

© Cindy Sherman. Courtesy collectie Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch

Madame de Pompadour, Cindy Sherman, 1988/1991, porseleinen soepterrine

TENTOONSTELLING Markiezin **Marie Peyrat** was de laatste bewoonster van het Kasteel van Gaasbeek. Deze schatrijke Parijsenne was getrouwd met een Arconati Visconti. Dit adellijke geslacht uit Milaan had het kasteel via

huwelijksbanden verworven. Peyrat liet het gebouw grondig renoveren in een romantische stijl. Twee jaar voor haar dood schonk ze het kasteel aan de Belgische staat. Haar bewogen leven, haar entourage en het interieur, dat ze naar haar persoonlijke smaak inrichtte, vormen het uitgangspunt van een najaarstentoonstelling die in samenwerking met de vrouwelijk geïnspireerde gelijke kansenvereniging Gynaika werd opgezet. Toch beperkt de expositie zich niet tot haar biografie. Aan vijftien hedendaagse kunstenaars werd gevraagd om met hun werk in dialoog te treden met deze geëmancipeerde adellijke dame. Zo gingen o.a. de Amerikaanse kunstenaar **Cindy Sherman**, die via geësceneerde foto's vaak vrouwelijke stereotypen analyseert, en de Nederlandse cultfotograaf **Erwin Olaf**, die befaamd werd door zijn modellen die niet voldoen aan het schoonheidsideaal, op de uitnodiging in. LD

Van 12 september tot 23 november, di-zo: 10.00-18.00
Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek,
info 02 531 01 30

Gratis tickets!

Op 26 en 27 september vindt in het Domein Drie Fontein in Vilvoorde Mekitburn! plaats. Het programma is een bonte verzameling van stijlen met o.a. optredens van Squadra Bossa ft. Buscemi en Roland Van Campenhout. We hebben 5 duotickets voor lezers die vóór 15 september een mailtje (randkrant@derand.be) of kaartje (Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) sturen met als onderwerp *Mekitburn* en vermelding van naam en adres. info www.mekitburn.be

Met steun van
de Vlaamse overheid

Jazz Hoeilaart herdenkt Albert Michiels

MUZIEKFESTIVAL Jazz Hoeilaart verloor op vrijdag 16 mei 2008 zijn belangrijkste bezieler. Via nagelaten films, foto's en boeken zal **Albert Michiels** toch postuum aanwezig zijn op de 30e editie.

Dat er de voorbije maanden weer 59 jonge jazzensembles uit binnen- en buitenland hun kandidatuur hebben ingediend voor het internationale concours is aan Albert Michiels te danken. Tijdens het laatste weekend van september treden vijf finalisten, die door een jury in twee fases zijn geselecteerd, in het strijdperk. De winnaar van het Concorso de Grupos del Festival de Jazz in de Baskische stad Getxo wordt er gewoontegetrouw aan toegevoegd. Op elk van de drie finaleavonden concernerden ook gevestigde Belgische jazzmusici.

'Hoewel we de artiesten niet hebben gevraagd om een hommage te brengen aan de oprichter van Jazz Hoeilaart zullen ze waarschijnlijk toch herinneringen aan hem ophalen', voorspelt **Peter Heyndrickx**. 'Dat kan zeker worden verwacht van zijn leeftijdsgenoot **Toots Thielemans**, die de openingsavond verzorgt. Hij was goed bevriend met Michiels.'

De secretaris van Muziekmozaïek typeert Albert Michiels uitsluitend in superlatieven. 'Hij was een ongelooflijk dynamische per-

soon. Als hij iets in zijn hoofd had, dan ging hij daar voor tweehonderd procent voor. Ook als gangmaker van de coöperatieve van druiventelers ontpopte hij zich als een echte ondernemer die bruiste van energie. Zijn gedrevenheid werkte aanstekelijk. Hij wist hoe hij mensen kon motiveren. Toen ik hem leerde kennen, voelde ik dat de jazzmuziek zijn hele leven domineerde. Hij stond ermee op en ging ermee slapen. Het was zijn grootste ambitie om jonge, muzikale talenten vooruit te helpen. Hij deed alles op vrijwillige basis, zodat het hem in vele gevallen nog geld kostte ook.'

Ring-tv leent aan Jazz Hoeilaart beelden uit met Albert Michiels als interviewer of gelauwerde. De filmpjes zullen tijdens het festival getoond worden.

Op donderdag 25 september zorgt het Tutu Puoane Quartet na het aantreden van de eerste twee finalisten voor een zwoel, jazzy sfeertje. De Zuid-Afrikaanse zangeres, die al in de musical *Goddam! A tribute to Nina Simone* de hoofdrol vertolkte en met het Brussels Jazz Orchestra een hommage bracht aan Billie Holiday, krijgt versterking van pianist **Ewout Pierreux**, contrabassist **Gus Bakker** en drummer **Jasper Van Hulten**.

Philip Catherine steelt op vrijdag 26 september de show. Lady Linn and Her Magnificent Seven drijven op zaterdag 27 september de spanning ten top. Diezelfde avond komen

niet enkel de laatste twee finalisten aan bod, maar wordt ook bekend gemaakt wie met de prijzen gaat lopen.

Ludo Dosogne

Jazz Hoeilaart

Van 24 tot 27 september

Jezus-Eik, GC de Bosuil, info 02 657 31 79
www.jazzhoeilaart.be

Lady Linn

Toots Thielemans

Dood is alom aanwezig

THEATER Hoe dwingend of overbodig is het theater? In hoeverre kan het onze blik op de werkelijkheid scherp stellen? Regisseur **Jan Lauwers** heeft het zich dikwijls afgevraagd. Met de Needcompany sloop hij de muren die ons denken benevelen. Hoewel de vorm heel ongewoon is, put het gezelschap voor zijn jongste stukken vooral uit eigen ervaringen. Aangrijpend was *De kamer van Isabella*, waarin werd gezinspeeld op de wanpraktijken van de Belgische koloniale in Afrika. Lauwers droeg de voorstelling op aan zijn vader die kort voordien overleden was. Daarop volgde *De Lobstershop*, waarin een biogeneticus die zijn zoon heeft verloren voor hij zelfmoord

pleegt nog een keer kreeft wil eten in zijn lievelingsrestaurant. *Het Hertenhuis*, dat deze zomer zijn première beleefde op de Salzburger Festspele, is het derde en laatste luik van deze trilogie, die als overkoepelende titel *Sad Face/ Happy Face* meekreeg. Opnieuw is de dood onderhuids aanwezig. Tijdens een buitenlandse tournee vernam Needcompany-danseres **Tijen Lawton** dat haar broer, die oorlogsjournalist was in Kosovo, werd doodgeschoten. Deze tragische gebeurtenis was de aanleiding voor dit stuk. Maar biedt het spel de acteurs troost en kunnen ze zonder fatalist te worden de kwetsbaarheid van het leven aanvaarden?

© Maarten Vanden Abeele

25, 26 en 27 september, 20.30
(Belgische première)

LD Brussel, Kaaitheater, info 02 201 59 59

Figurentheater Ultima Thule speelt Gomaartrilogie

© Maaike Buys

FIGURENTHEATER Ultima Thule serveert figurentheater voor volwassenen. De naam verwijst naar het fabelachtige gebied aan het einde van de wereld. Vroegere auteurs situeerden het in het hoge Noorden. **Joris Jozef**, **Sven Ronsijn** en **Els Trio** brengen op een ingenieuze manier poppen en objecten tot leven. Regisseur **Wim De Wulf** bedacht een visueel overrompelende familiechroniek. In het openingsluik *Stekezoetvanu* zien we hoe Gomaar als een fantasierijke knaap tijdens de jaren zestig in een plattelandsomgeving opgroeit. Hoe hij het er als puber vanaf brengt tijdens het daar-

opvolgende decennium wordt getoond in *Wiedatterieris*. Hij beslist dan om zijn geboortedorp te ruilen voor een gonzend bestaan in de stad. Maar wanneer hij zijn eerste stappen in de liefde zet, gebeurt dit niet vlekkeloos. Zijn vroegere problemen heeft hij immers nog niet verwerkt. **Tisaltijdiet** focust op de moeilijkheden die hij als volwassene ondervindt. De ontknoping is bloedstollend!

LD

Zaterdag 13 september, 19.00

Dilbeek, cc Westrand, info 02 466 20 30

De Beursschouwburg, de kvs, het Kaaitheater, De Markten en de cultuurcentra de Meent, Den Blank, Strombeek en Westrand zetten elke maand een Kwartslagvoorstelling in de kijker. Met de Kwartslagpas (28 euro) kun je dit seizoen vier van deze voorstellingen bijwonen, waarvan twee in Brussel en twee in de Rand, telkens in een ander huis. www.kwartslag.be

Nazomerse Hopduvelfeesten

EVENEMENT De hopduvel staat symbool voor de nazomerse stormwind die veel schade kan toebrengen aan de hopvelden in de streek rond Asse. Tijdens het tweede weekend van september wordt gewoontegetrouw onder het nodige feestgedruis de hopduvel verbrand. Aan dit ritueel gaan concerten en spektakels vooraf. Op vrijdag 12 september verzorgt Lapaz het voorprogramma van **Bart Peeters**, die eens te meer demonstreert hoe zijn liederen slimmer zijn dan de zanger. DJ **Kevin Major** van Studio Brussel loodst het publiek de nacht in. Op zaterdag 13 september is er een braderie en een rommelmarkt. Onder de noemer De Groene Loper zijn er tentoonstellingen in de biblio-

theek, het Oud Gasthuis en de Sint-Martinuskerk. Froe Froe pakt uit met de kindermatinee *Puck*. 's Avonds treden de Ketnetband, **Stan Van Samang**, De Mens en Vive la Fête op. De Trippelfuif, die erop volgt, wordt door Assenaren geanimeerd. Op zondag 13 september trekt de Hopduvelstoet uit. Vooraleer de hopduvel tot as vergaat, wordt door de Gilde de duveltjesdans uitgevoerd. AedO, Abbamagic en The Extendables omkaderen het vuurwerk met aanstekelijke muziek.

LD

12, 13 en 14 september

Asse, Duvel Droomschip & Grote Markt, info www.hopduvel.be

Puck van Froe Froe

AGENDA

FAMILIEVOORSTELLINGEN

Zondag 28 september, 15.00
Oh suivant!
 door Circus d'Irque & Fien (4+)
 cc de Meent,
 Gemeenveldstraat 34, Beersel
 02 359 16 00

Zondag 28 september, 15.00
Achter 't hek door D & A (7+)
 cc Westrand,
 Kamerijklaan, Dilbeek
 02 466 20 30

Zondag 28 september, 14.00 en 16.00
Kapitein Winokio Danst (3+)
 cc Het Bolwerk,
 Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
 02 255 46 90

Vrijdag 3 oktober, 20.00
Van drie oude mannetjes die niet dood wilden
 door Theater Luxemburg (6+)
 cc Papeblok,
 P. Vandersandestraat 15, Tervuren
 02 769 20 92

DANS

**Vanaf 4 september, 16
 bijeenkomsten, 19.30**
Rolstoeldansen
 cc Coloma,
 J. Depauwstraat 25,
 Sint-Pieters-Leeuw
 02 371 22 62

**Van 16 september t.e.m.
 4 november, 19.30**
**Initiatie Boombal voor
 volwassenen (+16 jaar)**
 i.s.m. Sportdienst Overijse
 cc de Bosuil,
 Witherendreef 1, Jezus-Eik
 02 657 31 79

Zaterdag 27 september, 19.00
Jukebox '58 - Expobal
 Initiatie rock-'n-roll, jive en twist,
 optreden van Mr. P and
 the Cadillacs en Expo-receptie
 cc de Meent,
 Gemeenveldstraat 34, Beersel
 02 359 16 00

Vrijdag 3 oktober, 20.15
We dance to forget
 door FABULEUS
 cc Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02 263 03 43

HUMOR

Vrijdag 12 september, 20.30
The Perfect Concert part II
 door Stenzel & Kivits
 cc de Bosuil,
 Witherendreef 1, Jezus-Eik
 02 657 31 79

17, 18 en 19 september, 20.15
Eelt door Wouter Deprez
 cc Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02 263 03 43

25 en 26 september, 20.15
Feestje!
 door De Schedelgeboorten
 cc Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02 263 03 43

Vrijdag 26 september, 20.30
25 jaar Iwein Segers
 door Iwein Segers (try-out)
 cc de Boesdaalhoeve,
 Hoestraat 67,
 Sint-Genesius-Rode
 02 381 14 51

Vrijdag 26 september, 20.00
Opening Herfstfeesten
 met Cabaretgroep Komma
 cc de Kam,
 Beekstraat 172,
 Wezembeek-Oppem
 02 731 43 31

Zaterdag 27 september, 20.30
Comedy Night II
 cc Westrand,
 Kamerijklaan, Dilbeek
 02 466 20 30

Zaterdag 27 september, 20.00
**Intgeniep & Ter Bescherming
 van de Jeugd**
 De Muze van Meise,
 Brusselsesteenweg 69, Meise
 02 268 61 74

Vrijdag 3 oktober, 20.30
Gestript - Gestroopt
 door An Nelissen
 cc Westrand,
 Kamerijklaan, Dilbeek
 02 466 20 30

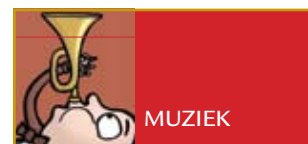
3 en 4 oktober, 20.30
Eelt door Wouter Deprez
 cc Den Blank,
 Begijnhof 11, Overijse
 02 687 59 59

LITERAIR

Vrijdag 5 september
Duvelsverzen 2008 met Jeroen
 Bernaer, Andreas Roels, Rodan
 Al Galidi en Karlijn Sileghem
 Oud Gasthuis,
 Gemeenteplein 26, Asse
 02 452 47 60

SENIOREN

1 en 2 oktober, 14.00
Muzikantenstad (exotische revue)
 cc Westrand,
 Kamerijklaan, Dilbeek
 02 466 20 30

Vrijdag 5 september, 21.00
Out of order
 Jeugdcentrum Moesjebaaz,
 Steenweg op Ukkel 201, Beersel
 02 359 18 38

Vrijdag 5 september, 20.00
Johnny Cash. A Tribute
 door Maandacht (try-out)
 cc de Zandloper,
 Kaasmarkt 75, Wemmel
 02 460 73 24

Zondag 7 september, 20.00
Vilvoorde Zingt!
 Grote Markt, Vilvoorde
 02 255 46 97 (cc Het Bolwerk)

Zaterdag 13 september, 20.30
Komma
 Org.: Davidskornuiten uit Dworp
 cc de Meent,
 Gemeenveldstraat 34, Alseberg
 02 359 16 00

Zaterdag 13 september, 20.00
N'Faly Kouyaté & Dunyakan
 De Muze van Meise,
 Brusselsesteenweg 69, Meise
 02 268 61 74

Zondag 14 september, 15.00
Het Grote Musicalconcert
 cc De Muze van Meise,
 Brusselsesteenweg 69, Meise
 02 268 61 74

Donderdag 18 september, 20.00
A Butterfly Mind in concert
 (première)
 cc de Lijsterbes,
 Lijsterbessenbomenlaan 6,
 Kraainem
 02 721 28 06

Zaterdag 20 september
KaMuFé - Kassei Music Festival
 Domein Drie Fonteinen,
 Ruitersrijcomplex, Vilvoorde
 www.kamufe.be
 MET STEUN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Maandag 22 september, 14.00
Uit volle borst
 door Het HuisOrkest met
 Nicole & Hugo
 Gemeentelijke sporthal,
 Hoeilaart
 02 657 05 04

Vrijdag 26 september, 20.30
Ouwe Makkers
 door Zjef Vanuytsel
 cc Westrand,
 Kamerijklaan, Dilbeek
 02 466 20 30

Vrijdag 26 september, 20.00
Luister Naar De Film
 door Steven en Stijn Kolacny
 & Koen Buyse (première)
 cc de Zandloper,
 Kaasmarkt 75, Wemmel
 02 460 73 24

26 en 27 september

Koerrock met optredens van Les Truttes, Gorki, Shameboy e.a.
Beerselsestraat, Lot (Beersel)
www.koerrock.org
MET STEUN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Zaterdag 27 september, 21.00

Sweet Coffee + afterparty The Milkshakerz
Support act: **Jim Cole**
Fenikshof,
Abdijstraat 20, Grimbergen
02 263 03 43

Zaterdag 27 september, 20.00

6e Bluesfestival
Roland & The Experimental
Tropic Blues Band
cc de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6,
Kraainem
02 721 28 06

Zaterdag 27 september, 20.30

40 jaar op tournee
door Kris de Bruyne
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Dinsdag 30 september, 14.00

Danny Fabry en Mister Cliff in concert
Hof ten Doenberghe,
Groenendaalsesteenweg 32,
Hoeilaart
02-657 05 05

Woensdag 1 oktober, 20.30

40 jaar op tournee
door Kris de Bruyne
cc Asse,
Noorderlaan 20, Zellik
02 466 78 21

Vrijdag 3 oktober, 21.00

The Garden Chairs
Jeugdcentrum Moesjebaaz,
Steenweg op Ukkel 201, Beersel
02 359 18 38

Vrijdag 3 oktober, 20.00

Sbrutsch
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02 268 61 74

Vrijdag 3 oktober, 19.30

Geen wonder dat ik ween door Miss Eddy en de Schellekens
cc de Boesdaalhoeve,
Hoestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02 381 14 51

Vrijdag 3 oktober, 20.30

Un premier amour door Riguelle & Hautekiet (première)
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Zaterdag 4 oktober, 20.30

Gedeelde adoraties door Jean Blaute & Eric Melaerts
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02 466 20 30

Zaterdag 4 oktober, 20.15

De Waarnemer door Stijn Meuris
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Zaterdag 4 oktober, 21.30

Here We Go Again door Lady Linn and Her Magnificent Seven
Tentoruimte, cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Zaterdag 4 oktober, 20.00

The Mighty Moose Band
Dansfeest met liveoptreden
cc de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02 380 77 51

Zaterdag 4 oktober, 20.30

De Hemel in het Klad
door Bart Peeters
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

JAZZ**Zondag 14 september, 20.30**

Koen Geudens Trio
Terras van cc de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02 657 31 79

Donderdag 18 september, 20.15

Jazzlab all stars
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02 359 16 00

KLASSIEK**Zondag 7 september, 14.00-18.00**

Festival Van Vlaanderen
Living Room Music
Jazz, klassieke muziek ...
in de huiskamer bij de
Drogenbossenaren
02 333 05 70 (cc de Muse)

Zondag 14 september, 19.00

Melodie en passie in het interbellum door Jenny Spanoghe en Jan Van Landeghem
cc Papeblok,
P. Vandersandestraat 15, Tervuren
02 769 20 92

Donderdag 18 september, 20.00

Festival van Vlaanderen Collegium Instrumentale Brugense o.l.v. Ivan Meylemans
Zie pag. 14
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02 460 73 24

Zaterdag 20 september, 20.00

Festival van Vlaanderen
Oxalys
Zie p. 14
cc De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02 268 61 74

Donderdag 25 september, 20.30

Festival van Vlaanderen
Hendrickje Van Kerckhove (sopraan) en Christel Kessels (piano)
Zie p. 14
cc de Boesdaalhoeve,
Hoestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02 381 14 51

Vrijdag 26 september, 20.30

Festival van Vlaanderen
Toon Fret (traverso), Bernard Wolteche (cello) en Elise Simoens (pianoforte)
Zie p. 14
Sint-Katharinakerk,
Duisburg
02 769 20 92 (Steundienst
Tervuren)

Dinsdag 30 september, 20.30

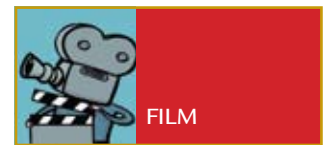
Festival van Vlaanderen
Yuzuko Horigome (viool) en Abdel Rahman El Bacha (piano)
Zie p. 14
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02 255 46 90

Woensdag 1 oktober, 20.15

Liedrecital door Liesbeth Devos (sopraan) en Lucas Blondeel (piano)
Abdijkerk, Grimbergen
02 263 03 43

Zaterdag 4 oktober, 20.00

Jef Neve en Koen Vereertbrugghen
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02 268 61 74

Dinsdag 9 september, 20.30

Eldorado
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Maandag 15 september, 15.00

Aanrijding in Moscou
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Dinsdag 16 september, 20.30

Lemon Tree
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Donderdag 18 september, 20.00

The Kite Runner
cc de Kam,
Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppem
02 731 43 31

Zaterdag 20 september, 14.00

Desmond en het moerasmonster
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02 466 20 30

Dinsdag 23 september, 20.30

Il y a longtemps que je t' aime
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Woensdag 24 september, 16.00

Bambi
cc de Boesdaalhoeve,
Hoestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02 381 14 51

Dinsdag 30 september, 20.30
3:10 to Yuma
 cc Strombeek,
 Gemeenteplein, Grimbergen
 02 263 03 43

Vrijdag 3 oktober, 20.00
 De avond van de Belgische film:
Eldorado
Aanrijding in Moscou
 cc de Zandloper,
 Kaasmarkt 75, Wemmel
 02 460 73 24

Tot 7 september, elke werkdag:
9.00-17.00, zo en zo: 11.00-16.00
'Bekende Vlamingen gezien door de ogen van cartoonisten'
 cc de Bosuil,
 Witherendreef 1, Jezus-Eik
 02 657 31 79
 Gratis toegang

Van 13 t.e.m. 17 september
Expo 58 in Beersel
 Openbare bibliotheek Beersel,
 Brusselsesteenweg 77c, Alseberg
 02 359 16 26
 MET STEUN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Tot 14 september
Van Stof tot Asse
 Diverse locaties, Asse
 02 454 19 12 (Dienst Cultuur)
 www.vanstoftotasse.be

T.e.m. 14 september
L' Equerre - 7 arts
 Museum Felix De Boeck,
 Kuikenstraat 6, Drogenbos
 02 377 57 22

Zondag 14 september, 10.00-12.00 en 14.00-18.00
Van 15 t.e.m. 30 september
Opgeruimd staat netjes
 Tentoonstelling over de gewezen cokesfabriek van Forges de Clabecq Stadhuis,
 Grote Markt, Vilvoorde
 02 255 45 55

Van 15 tot 28 september
Rasa: Pixel me
 Foyer van cc de Meent,
 Gemeenveldstraat 34, Alseberg
 02 359 16 00

Vrijdag 19 september, 19.00 (opening)
Van 20 tot 28 september, 14.00-18.00, vrij, za en zo: 10.00-12.00 en 14.00-18.00
Retrospectieve Willy Malfroid
 cc Coloma,
 Jozef Depauwstraat 25,
 Sint-Pieters-Leeuw
 02 267 01 89

Zaterdag 27 september, 20.30
Zondag 28 september, 14.00
Kunst in Beeld in Coloma
 cc Coloma,
 J. Depauwstraat 25,
 Sint-Pieters-Leeuw
 02 371 22 62

Tot 28 september, di-vrij:
10.00-17.00, za-zo: 10.00-18.00
Traditionele chefs van Burkina Faso door fotograaf Jean-Dominique Burton
 Koninklijk Museum voor Midden-Afrika,
 Leuvensesteenweg 13, Tervuren
 02 769 52 46

VOORDRACHTEN

Vrijdag 5 september, 20.00
Warenvergelijking:
fruit- en groentesappen
 Cultuurhoeve Mariadal,
 Kouterweg 2, Zaventem
 Org.: Velt en Gezinsbond Zaventem
 02 720 20 67

Vrijdag 3 oktober, 20.00 (Goed) Isoleren ... is belangrijker dan het plaatsens van zonnepanelen
 Cultuurhoeve Mariadal,
 Kouterweg 2, Zaventem
 Org.: Velt i.s.m. gemeente Zaventem, Davidsfonds, Gezinsbond en Natuurpunt
 02 720 20 67
 Gratis toegang

CURSUSSEN

Vrijdag 5 september, 09.30-16.30
Natuurlijk bos
 Bosmuseum Jan Van Ruusbroec,
 Duboislaan 2, Hoeilaart
 02 657 93 64 (Inverde)

Zaterdag 6 september, 10.00-18.00
Opendeurdag abc-patchworkclub
 Sint-Amansstraat 61,
 Strombeek-Bever
 02 267 50 51 (Viviane Deroover)

8 en 11 september, 20.00
Opendeur dansavond
 Dansclub VIDAK, cc Het Bolwerk,
 Bolwerkstraat, Vilvoorde
 02 270 97 01

Vanaf dinsdag 9 september, 19.30-20.45
Percussielessen
Vanaf dinsdag 9 september, 21.00-22.15
Lessen Afrikaansdansen
 Ontmoetingscentrum Eigen Thuis,
 Schildpadstraat 30, Grimbergen
 014 50 22 70

Dinsdag 9 september, 9.30-14.00
Lekker, gezond en goedkoop koken
 cc Den Blank,
 Begijnhof 11, Overijse
 02 454 54 01 (Arch'educ)

Donderdag 11 september, 20.00-21.00
Start nieuwe lessenreeks Pilates & Fitmix
 cc de Muse,
 Kuikenstraat, Drogenbos
 02 333 05 70 (cc de Muse)

Donderdag 11 september, 19.00 (infoavond)
Vanaf 17 september, 9 bijeenkomsten, 14.00
Gratis cursus 'Het Helpertje' voor kinderen van 10 tot 12 jaar
 Rodekruislokaal,
 Bolwerkstraat 35, Vilvoorde
 0478 76 26 24 (Joris Spruyt)

11 en 25 september, 9 en 23 oktober en 6, 20 en 27 november, 19.30
Kalligrafie
 cc Coloma,
 J. Depauwstraat 25,
 Sint-Pieters-Leeuw
 02 371 22 62

Vrijdag 12 september, 9.30-12.30
Mindfulness: oefendagen
 cc de Zandloper,
 Kaasmarkt 75, Wemmel
 016 24 39 75 (Zorg-Saam)

12 en 13 september, 20.00
Opendeuravonden dansclub Tervuren
Vrijdag 19 september, 19.30
Start lessenreeks Ballroom en Latin
 Zaal Sint-Jan,
 Kerkstraat 23, Tervuren
 02 767 79 96

Vrijdag 12 september, 20.30
Gratis opendeuravond Ballroom & Latin
 Dansclub Groot-Beersel,
 Gemeentelijke Feestzaal,
 Hoogstraat 1, Beersel
 02 380 70 50

Zaterdag 13 september, 13.30-16.00
Kalligrafie Unciaal
 cc de Boesdaalhoeve,
 Hoestraat 67,
 Sint-Genesius-Rode
 02 454 54 01 (Arch'educ)

Vanaf maandag 15 september
Start wekelijkse YOGA cursus
 Breugheldal, Itterbeek
 cc Westrand, Dilbeek
 0472 89 55 08

Vanaf maandag 15 september, 18.45
Cursus Fundance voor singles
Algemene danscursus voor beginners (koppels)
 Dansclub VIDAK, cc Het Bolwerk,
 Bolwerkstraat, Vilvoorde
 02 270 97 01

Vanaf dinsdag 16 september, 19.00-20.00
Start YOGA cursus door vtbKultuur Meise (15 lessen)
 Willy Vandenberghecentrum,
 Brusselsesteenweg 71A, Meise
 02 269 49 22

17 en 24 september en 8, 15 en 22 oktober, 19.30-21.00

Hedendaagse dans: instap
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Donderdag 18 september, 20.00 (infoavond)

Vanaf 22 september, 12 bijeenkomsten
Gratis cursus Eerste Hulp
door Rode Kruis Vilvoorde
Rusthuis Relegem,
Lindestraat 60, Zemst
0496 36 82 58
www.rodekruisvilvoorde.be

20 en 21 september, 10.00-16.00

Experimentele Batik op papier
Maandag 22 september, 11.00-17.00

Exclusieve Handtas
Maandag 22 september, 18.00-22.00
Zilveren hanger in Art Clay Silver
Athena Brabant vzw,
Humbeeksesteenweg 184,
Grimbergen
02 460 44 92

Woensdag 24 september, 20.00

Structuur is een werkwoord – over structuur:
Workshop
opvoedingsondersteuning voor ouders - ADHD
't Fonteintje,
Brusselsesteenweg 184, Asse
03 830 30 25 (Centrum ZitStil)

26 september en 3, 10, 17 en 24 oktober

Initiatiestage ambachtelijk boekbinden
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
0485 38 89 52 (Brabantse Boekbindersgilde)
www.boekbinden.be

Maandag 29 september, 10.00-16.00

Zilveren Juweel van zelfgemaakte mal
Athena Brabant vzw,
Humbeeksesteenweg 184,
Grimbergen
02 460 44 92

Dinsdag 30 september, 19.30

Vzw-wetgeving: provinciale infossessies – Vlaams-Brabant
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
09 235 40 00

Vanaf donderdag 2 oktober, 12 bijeenkomsten, 19.30

Bridge voor beginners
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02 466 64 54

Van 4 oktober t.e.m. 1 maart, elke zaterdag, 9.30-10.20 (laatste kleuterklas) en 10.30-11.20 (1e en 2e leerjaar)

Muziekinitiatie
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02 263 03 43

Zaterdag 4 oktober, 9.45-15.15

Groeien in zelfvertrouwen
cc Den Blank,
Begijnhof 11, Overijse
02 454 54 01 (Arch'educ)

Zondag 7 september, 9.30

Natuurwandeling Bosvoorde
door cows
Start aan de vijvers van Bosvoorde,
Vuurkeienweg/Vorsterielaan,
Bosvoorde
02 672 88 03

Dinsdag 9 september, 11.00

Eksterooog wandelgroep 55+
Start aan kerk van Meldert,
Meldert
02 377 59 70

Zondag 14 september, 14.00

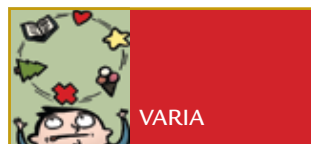
Beestjes in het bos
door NGZ en Inverde
Start aan de Bosmuseum
Jan Van Ruusbroec,
Duboislaan, Hoeilaart
www.ngz.be

Zaterdag 20 september, 14.00

Knelpuntwandeling langs historische plekje Vilvoorde
Station Vilvoorde,
NB, Vilvoorde

Zondag 21 september, start 8.00-14.30

9° levenslustige wandel- en fietstocht in het Pajottenland
(diverse afstanden)
Org.: Levenslust vzw
Sporthal Domein Levenslust,
Scheetsraat 74,
Sint-Martens-Lennik
02 569 23 01

5, 6 en 7 september

Kamperen op de Gordel
Park achter cc de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
0486 45 12 26 (Pasar
Sint-Genesius-Rode)

Zondag 7 september, 14.00

Rommelmarkt
Kerk, Merchtem
052 37 20 38

Vrijdag 12 september, 20.00

Zaterdag 13 september, 14.00
Jeugdhappening
Org. Jeugdwerkgroep Rode
Ons Parochiehuis,
Fonteinstraat, Sint-Genesius-Rode
www.jeugdwerkgroepode.be

Van 13 september t.e.m.

6 december, 10.00
Kleuterturnen (2,5 - 6 jaar)
i.s.m. Sportdienst Overijse
cc de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02 657 31 79

Zondag 14 september, 8.00-12.00

Rommelmarkt
Grote markt,
Vilvoorde
02 255 46 45

Van 19 t.e.m. 22 september

Druivenfestival met
kaastaartbakwedstrijd,
tentoonstelling, muziek- en
theateroptredens, jaarmarkt e.d.
Diverse locaties,
Hoeilaart
02-657 05 05

Zondag 21 september, 10.00-18.00

Autoloze zondag en Jeugddag
Centrum Vilvoorde
02 255 45 54

Zaterdag 27 september

Jaarmarkt Rode
Dorpscentrum,
Sint-Genesius-Rode

1, 8, 15 en 22 oktober, 5, 12, 19 en 26 november en 3 en 10 december, 14.00

Kinderateliers i.s.m. Centrum voor
Jonge Mensen (5-6 jaar)
cc de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02 397 99 88

Zaterdag 4 oktober

Infonamiddag speleologie met presentaties
cc Den Blank,
Begijnhof 11, Overijse

4, 11 en 18 oktober, 8, 15, 22 en 29 november en 6 december, 10.00-12.00

Kinderateliers i.s.m. Centrum voor
Jonge Mensen (5-6 jaar)
cc de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6,
Kraainem
02 721 28 06

4, 11 en 18 oktober, 8, 15, 22 en 29 november en 6 december, 9.30-12.00

Kinderateliers i.s.m. Centrum voor
Jonge Mensen (5-6 jaar)
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Hugo de Jonghe

Jongeren interesseren voor oorlogsverleden

Grimbergen heeft zwaar geleden onder de twee wereldoorlogen. Daar zijn vandaag nog heel wat sporen van terug te vinden. Maar steeds minder jonge mensen zijn zich bewust van wat er zich toen in hun gemeente heeft afgespeeld.

TEKST Klaartje Van Rompaey | FOTO Kris Mouchaers

Het jongerenproject *Oorlogserfgoed in Grimbergen* wil daar vanaf dit schooljaar verandering in brengen. Hugo de Jonghe van de organiserende vereniging Eigen Schoon Grimbergen: 'Ik was zes jaar toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak en ik herinner me nog levendig hoe het gebrom van de vliegtuigmotoren klonk. De jongeren van vandaag hebben uiteraard geen oorlogsherinneringen en weten steeds minder over die periode.'

Het project *Oorlogserfgoed in Grimbergen* wil schoolkinderen van 11 tot 13 jaar op een ludieke en educatieve manier laten kennismaken met het oorlogserfgoed in Grimbergen. Het initiatief kwam tot stand met de hulp van enkele privé-sponsors en de vlotte medewerking van het gemeentebestuur en de scholen, die het een originele manier vinden om het oorlogsverleden onder de aandacht te brengen.

'In een eerste fase krijgen de leerlingen van het zesde leerjaar tot het tweede middelbaar van alle Grimbergse scholen een gratis brochure. Daarin staat een bondige en bevattelijke uitleg over de betekenis van de twee wereldoorlogen in Grimbergen en wat je nu nog van die periodes kan terugvinden. Naast een historische uitleg staat er onder andere ook een getuigenis in van Jan Binst uit Humbeek. Die heeft als kind de Eerste Wereldoorlog meegemaakt en vertelt op een aangrijpende manier hoe hij samen met het hele gezin is moeten vluchten.'

Actief op zoek

Nadien kunnen de jongeren prijsvragen oplossen. 'In de brochure staan zes detailfoto's

van monumenten voor gesneuvelden in Grimbergen. De leerlingen moeten uitzoeken waar die foto's genomen zijn. Daarvoor moeten ze zelf die plaatsen opzoeken, eventueel met hun ouders of klasgenoten. De tweede prijsvraag is nog wat uitdagender. We vragen de jongeren om oorlogsverhalen op te sporen. Hiermee zetten we ze aan om hun ouders, grootouders, buren aan te spreken. De verhalen die ze horen over de twee wereldoorlogen of over de naweën ervan kunnen ze dan opschrijven en indienen. Een zevenkoppige jury selecteert uit alle inzendingen de beste verhalen die beloond worden met een boekenpakket.'

De derde activiteit is een grote fietstocht langs zes oorlogssites in Grimbergen. 'We hebben de fietstocht opgevat als een rondrit, waarbij de leerlingen in groepjes vanuit de zes verschillende plaatsen kunnen vertrekken en dan in een lusvorm de fietsroute

kunnen volgen. Aan elke stopplaats krijgen ze uitleg of kunnen ze naar een projectie of een tentoonstelling kijken. Zo stoppen ze bijvoorbeeld aan de kerk van Humbeek, waar een kleine tentoonstelling uitbeeldt wat daar gebeurd is. Ook de beschermde kaliberschijf op het vliegveld van Grimbergen is een halte. Daar krijgen de leerlingen opdrachten met een kompas', vertelt Hugo de Jonghe. De tweedejaars van het Atheneum springen op 26 september op de fiets. De laatstejaars van de basisscholen ontdekken op 2 en 3 oktober het oorlogserfgoed van hun gemeente.

'We vinden het belangrijk dat de jongeren zelf actief op zoek gaan, dat ze iets doen. Met deze activiteiten hopen we de belangstelling voor ons oorlogsverleden op te krikken. We proberen ook een link te leggen met huidige conflicthaarden zoals die in Darfoer of Kosovo, zodat ze aanknopingspunten vinden met de actualiteit.' □

Encouraging youngsters to take an interest in the war years

Mindful that an increasing number of young people are unaware of the events that unfolded in Grimbergen during the two World Wars, the Grimbergen heritage association Eigen Schoon has joined forces with local schools to create an ambitious youth initiative called *Oorlogserfgoed in Grimbergen* (Grimbergen war legacy). 'The project is designed as a fun-oriented and educational experience to teach schoolchildren in the 11-13 age category about the legacy of war', says Hugo de Jonghe. During the three-phase project the children are first of all issued with a booklet to fill in the historical background and offer eye-witness accounts. During the second phase, the students are invited to become actively involved on the basis of a competition. The initiative is rounded off with a momentous bicycle ride to visit six war sites in Grimbergen.

Stappen en trappen

Meer te voet en met de fiets naar de basisschool is de ambitie van het actieplan *Duurzaam naar school*. 'Het project dwingt ons om actief en structureel na te denken over hoe in onze gemeente meer kinderen veilig te voet of met de fiets naar school kunnen gaan', zegt André Van Droogenbroeck (AS.PRO), schepen van Mobiliteit in Asse.

TEKST Klaartje Van Rompaey | FOTO Filip Claessens

De randgemeenten Dilbeek, Machelen, Overijse, Sint-Pieters-Leeuw en Vilvoorde zijn proefgemeenten voor dit gezamenlijke actieplan van minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke (sp.a) en minister van Mobiliteit Kathleen Van Brempt (sp.a). *Duurzaam naar school* wil zo veel mogelijk leerlingen uit het basisonderwijs al stappend of trappend naar school laten gaan. 'Het basisprincipe is dat leerlingen die dicht bij hun school wonen te voet of met de fiets moeten kunnen gaan. Vorig schooljaar hebben we een uitgebreid vervoersplan opgemaakt en in functie daarvan plannen we nu structurele maatregelen, zoals het afsluiten van enkele sluiptwegen zodat fietsende schoolkinderen die routes maximaal kunnen gebruiken', zegt Van Droogenbroeck.

Voorrang aan fiets en voeten

Duurzaam naar school vraagt de gemeenten actief het stappen en trappen te promoten. De Vlaamse Regering heeft hiervoor dit schooljaar 2,4 miljoen euro veil. Dat geld wordt verdeeld onder 76 gemeenten, waaronder enkele uit de Vlaamse Rand. In de eerste fase ligt de klemtoon op informatie, sensibilisering en educatie.

'Vilvoorde organiseert op 22 september een Strapdag, die aansluit op een autoluwe weekend. Elke schoolomgeving wordt die dag verkeersvrij gemaakt, zodat de scholen er activiteiten kunnen organiseren en de aandacht vestigen op het project *Duurzaam naar school*', zegt ex-schepen Magda Van Stevens (Groen!). Ook Overijse lanceert het project met een grote actiedag. De gemeente zal vanaf september klemtoonsignalisatie aanbrengen rond elke schoolomgeving zodat de zichtbaarheid wordt verhoogd. Sint-Pieters-Leeuw organiseert eind september een

autoluwe schoolweek, die eindigt met een grote scholencross.

Iedereen doet mee

De ministers vragen elke gemeente om een schoolroutekaart op te stellen. Die geeft voor elke schoolomgeving de meest veilige routes aan voor fietsende of stappende leerlingen en signaleert ook de te vermijden straten. Dilbeek heeft al zo'n plan en wil dat begin september via een informatiecampagne extra in de kijker zetten. Alle geselecteerde gemeenten starten dit schooljaar ook met een fiets- en voetpooling, waarbij schoolkinderen onder begeleiding te voet of per fiets naar school kunnen gaan. De scholen krijgen materiaal en ondersteuning voor fietsvaardigheidslessen. De stad Vilvoorde heeft bijvoorbeeld vijf fietsbehendigheidsparcours en twee verkeersparken aangekocht die de scholen bij de politie kunnen uitlenen. De Vilvoordse scholen leren hun kinderen vanaf het prille begin stappen en fietsen in

het verkeer. Dat begint kleinschalig en in een beschermde omgeving. Alle leerlingen van het zesde leerjaar leggen op het einde van het schooljaar een fietsexamen af. Om de jongste groep niet uit het oog te verliezen stuurt de gemeente Dilbeek al haar kleuters naar de toneelvoorstelling *Boem Crash*. In Sint-Pieters-Leeuw krijgen vier scholen in maart de MOBI-bus op bezoek, een bus van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde die schoolkinderen informeert over mobiliteit. □

Duurzaam naar school

- Dilbeek – 20.458 euro – 15 basisscholen
- Machelen – 22.191 euro – 4 basisscholen
- Overijse – 31.318 euro – 8 basisscholen
- Sint-Pieters-Leeuw – 31.486 euro – 9 basisscholen
- Vilvoorde – 46.500 euro – 14 basisscholen

A pied et en vélo

Les communes de Dilbeek, Machelen, Overijse, Sint-Pieters-Leeuw et Vilvoorde ont été sélectionnées dans le cadre du projet *Duurzaam naar school*, un plan d'action du ministre de l'Enseignement Frank Vandenbroucke (sp.a) et de la ministre de la Mobilité Kathleen Van Brempt (sp.a), qui permet au plus grand nombre d'élèves de l'enseignement primaire de se rendre à l'école à pied ou en vélo. Pour cette année scolaire, le Gouvernement flamand a affecté 2,4 millions d'euros aux communes qui prennent des initiatives en faveur du faible usager de la route. La première phase du plan d'action met l'accent sur l'information, la sensibilisation et l'éducation. Les écoles reçoivent du matériel de cours éducatif sur un transport sûr et sain et bénéficient d'une aide accrue pour les leçons d'aptitude au vélo. Chaque commune établit un itinéraire scolaire qui indique, pour chaque environnement scolaire, les routes les plus sûres à pied et en vélo. Par ailleurs, les communes veulent lancer cette année scolaire un système de 'pooling' pédestre et cycliste, permettant aux enfants de bénéficier d'un accompagnement pour se rendre à l'école à pied ou en vélo.

Hamertje-klop

Het is een beetje zoals met de gemiddelde pandabeer: de rand rond Brussel is niet altijd zo vreedzaam als hij lijkt. Zo ontsnapte ik, jaren geleden, eens ternauwernood aan een lynchpartij in café De κ. in B., een doorgaans lieflijk dorp in de zuidrand, waar ik naar toe was gelokt door mijn toenmalige medestudenten Colpaert en Van Pelt.

TEKST Dirk Volckaerts | FOTO Filip Claessens

De oom van Colpaert was een gepensioneerd boer in B. die scharreleieren verkocht aan passanten op de steenweg. Maar de verkoop van scharreleieren was in elkaar gestuikt en zelfs het plaatsen van een duur designbord met een gestileerde Pajotse kip had oom Colpaert geen soelaas gebracht. En dus had hij zijn neef (en ons) de opdracht gegeven om, zeg maar, een soort businessplan uit te tekenen. Ons honorarium bestond uit 48 eieren per persoon en een avond op zijn kosten 'vergaderen' in café De κ.

Je kent het type café: sanseveria's, vergeelde draperieën, blikken asbakken. In de hoek van de gelagzaal speelden drie motorfreaks – leer, lang haar en baard – het bloedstollende *hamertje-klop*, een spel waarbij de deelnemers met behulp van een hamer een vuistlange spijker in een boomstronk (hier: een oude cafétafel) proberen te drijven. Wie het minste hamerslagen nodig heeft, wint.

Eigenlijk waren we al na een kwartier klaar. Dé oplossing voor de stagnerende scharreleierenverkoop van oom Colpaert, zo betoogden we, was het dure designbord met de gestileerde kip te dumpen en bordkartonnen panelen op scheve paaltjes in de berm te plaatsen, en ze van handgeschreven, ruw geschilderde letters te voorzien. 'Wie hier langs rijdt,' sprak Van Pelt (en hij kon het weten want hij had een lief dat aan de Ehsal marketing studeerde), 'wil geen designeieren, die wil authentieke scharreleieren, liefst nog met wat kippenmest en pluimen eraan, en dus wil die authentieke bordkartonnen panelen. Met een paar spelfouten, als het even kan!' (Achteraf blijkt dat we het bij het rechte eind hadden. Oom Colpaert heeft dankzij ons

nog jaren scharreleieren verkocht aan dagjestoeristen op de steenweg, tot voor enkele jaren, toen zijn hoeve werd opgekocht door een Scandinavisch koppel dat er een bed-en-breakfast-annex-keramiekatelier van heeft gemaakt. Maar so it.)

Eigenlijk hadden we toen naar huis moeten gaan. Maar hoe gaat dat, als ge student zijt en gratis drank ter beschikking hebt? Juist: het loopt uit de hand. Hoe we er op kwamen, weet ik niet meer, maar plots waren we in een hevige discussie beland over ... de Gordel. Fout, fout. Iedere Vlaamse Brusselaar weet dat er twee dingen zijn die je absoluut moet vermijden in de Rand. Eén: Frans spreken, en twee: discussiëren over de Gordel.

Het was Colpaert die de bom deed barsten. 'Hij daar,' en hij wees in mijn richting, 'hij is tégen de Gordel.' Alle gesprekken in café De κ. verstomden en iedereen keek naar mij. 'T... tegen de Gordel?', stamelde Van Pelt. 'Dat is toch niet waar, of wel?' Colpaert grijnsde en duwde de dolk wat dieper in de wonde. 'Hij noemt de Gordel een imperialistisch evenement!' Nu stonden enkele stamgasten op van hun kruk en kwamen dreigend dichterbij. 'Het enige wat ik heb gezegd,' sprak ik onzeker, 'was dat ge een béétje empathie moet hebben. De Gordel is géén onschuldige sportdag. Stel u voor dat de DDR een fiets- en wandelevenement rond West-Berlijn zou organiseren, om, ik zeg maar wat, het marxistische karakter van de Rand-rond-West-Berlijn te benadrukken. Het kot zou hier te klein zijn. Maar wij doen dat zonder schroom. Wat is de volgende stap? Een Berlijnse muur rond Brussel?' Sommige aanwezigen leken dat laatste idee best genegen te zijn, maar de situatie liep wel danig uit de hand. Iemand

schroefde een tafelpoot uit, een andere stamgast sloeg een bierflesje stuk.

En toen: een afgrijselijk, beestachtig gekrijs. Bloed dat in het rond spatte. Iedereen draaide zich om. In de hoek van café De κ., aan de hamertje-klop-tafel, had één van de langharige baardmannen zijn duim tot moes geslagen.

Van het tumult hebben wij, Colpaert, Van Pelt en ik, dankbaar gebruik gemaakt om ongezien in de Pajotse nacht te verdwijnen. En tot op heden koesteren we de wijze les die we toen, die avond in café De κ., hebben geleerd:

- 1) de Gordel is uiteraard géén imperialisme, maar wel een fantastisch familiefeest dat een zegen is voor de Rand, 'de leukste zondag van het jaar', zoals men zelf zegt. Althans voor de meerderheid van de bevolking, maar dat moet ruimschoots volstaan, en
- 2) hamertje-klop is levensgevaarlijk en zou door de Federale Overheid verboden moeten worden in alle horecazaken. En wel onverwijd, als het even kan! □

Info

Dirk Volckaerts was negen jaar hoofdredacteur van het weekblad Brussel Deze Week. Sinds kort werkt hij voor het Bureau voor Officiële Publicaties van de Europese Gemeenschappen in Luxemburg. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Joris Hintjens, Tom Serkeyn en Fatima Ualgasi de column Bericht uit Brussel/ Bericht uit de Rand.

Van huizen & tuinen

© Provincie Vlaams-Brabant

Open monumentendag eert 20e eeuw

De twintigste editie van de Open Monumentendag Vlaanderen op zondag 14 september staat zeer toepasselijk in het teken van de 20e eeuw. Campagnebeeld zijn de loodsen op het vliegveld van Grimbergen.

TEKST Paul Geerts | FOTO'S Jan Decreton

Nooit eerder richtte Open Monumentendag Vlaanderen (OMD) de schijnwerpers op één specifieke periode, maar het is dan ook een jubileumeditie. Die keuze heeft ertoe geleid dat er bij de opgestelde monumenten een grote variatie is. De waaier gaat van industrieel erfgoed over religieus patrimonium en oorlogserfgoed, tot scholen, landschappen, voormalige bioscopen, sociale woonwijken en privéwoningen. In het OMD-programma komt de 20e-eeuwse clash tussen traditionalisten en modernisten goed tot uiting. Er worden gebouwen in allerlei conservatieve neostijlen opgesteld, naast art decopanden en vooruitstrevende modernistische monumenten. Opmerkelijk is hoeveel gebouwen in de 20e eeuw – en niet zelden uit de 20e eeuw – een nieuwe bestemming kregen: fabrieken, scholen, kloosters, oude gemeentehuizen, villa's, kastelen... Belangrijke gebeurtenissen en evoluties uit de 20e eeuw lieten zichtbare sporen na. Uiteraard zijn dat in de eerste plaats de twee wereldoorlogen.

Daarnaast is er bijvoorbeeld in de bouw van kerken de invloed van het Tweede Vaticaans Concilie, zijn er de mijn- en andere industrieën, was er Expo '58 en werden de hele eeuw lang nieuwe technieken bedacht en nieuwe materialen gebruikt. In een aantal

gemeenten wordt volop gefocust op de ingrijpende metamorfosen die onze steden en dorpen in de vorige eeuw hebben ondergaan. Daar spelen bijvoorbeeld ook de aanleg van spoorwegen en de bouw van stations een grote rol in.

Eerste betonconstructies

Het campagnebeeld is een afbeelding van de betonnen paddenstoelvormige loodsen van bedenker Alfred Hardy op het vliegveld in Grimbergen (zie ook RandKrant van juli 2008). Terecht. De loodsen gelden volgens kunsthistorica Marjolijn Van Damme en ingenieur-architect Dieter Nuyten, erfgoedconsulenten van Onroerend Erfgoed Vlaams-Brabant, in een pas verschenen artikel in het tijdschrift Monumenten & Landschappen, 'terecht als sprekende getuigen van de opkomst van de zogeheten zelfdragende betonstructuren en zijn een unicum in België. Zowel op technisch als op typologisch vlak zijn de hangars baanbrekend. Ze vormen een fraai voorbeeld van de naoorlogse geestdrift voor techniek en constructieve inventiviteit'. Ze kunnen volgens beide auteurs beschouwd worden 'als de start van een evolutie in de betonarchitectuur die haar hoogtepunt zal bereiken tijdens de wereldtentoonstelling van 1958'.

'Door het samenvallen van vorm, constructie en functie met een minimale afwerking van de materiaaloppervlakten zijn de Grimbergse vliegtuigloodsen een hoogtepunt in de 20e-eeuwse Belgische betonarchitectuur', schrijven ze. De loodsen dateren uit 1947 en zijn omwille van hun industrieel-archeologische en historische waarde sinds vorig jaar als monument beschermd. De vliegtuigloodsen waren Hardy's eerste en typologisch ook meest indrukwekkende toepassing van een nieuw constructief principe dat hij *la dalle autoportante* noemde. Met een straal van 25 meter en een betonschaal die tussen de 8 en 12 cm dik is, overspannen de loodsen een oppervlakte van 2.000 m².

Overigens kun je tijdens de Open Monumentendag op het vliegveld van Grimbergen nog een andere unieke constructie bezoeken: een compenseerinrichting of callibreerschijf voor het ijken van vliegtuigkompassen, die door de Duitse bezetter in 1941 werd aangelegd. Ze bestaat uit een vierkant betonnen vlak waarop meerdere concentrische cirkels zijn aangebracht. In het midden is er een ronde put waarin oorspronkelijk glazen bollen lagen. Op deze glazen kogellagers bewoog een houten draaischijf of compenseerwagen waarop het vliegtuig werd geplaatst om de precieze afwijkingen van het kompas te berekenen. Het is de enige vandaag bekende en gaaf bewaarde compenseerinrichting in België en de ons omringende landen. □

Info

Alle informatie en het volledige programma van de Open Monumentendag Vlaanderen is te vinden op www.openmonumenten.be.

Probleemgevallen

In deze reeks over de natuur in de Rand maak je kennis met vreemde soorten of exoten. We willen deze organismen niet verketteren, wel beter leren kennen. We beschrijven hun levenswijze en geven de mogelijke vindplaatsen in de Rand weer. Tenslotte maken ze nu allemaal deel uit van de biodiversiteit in onze directe omgeving.

TEKST Herman Dierickx | FOTO'S Herman Dierickx

Veel van de hier toe besproken soorten zijn niet noodzakelijk zware probleemgevallen. De reuze berenklaauw is dat wel. Het loopt zelfs zodanig de spuigaten uit dat onze eigenste Nationale Plantentuin een brochure heeft uitgebracht over de bestrijding ervan. Oorspronkelijk komt de reuze berenklaauw uit de Kaukasus. Meer dan honderd jaar geleden was hij al aanwezig in de Lage Landen, vooral als curiosum in tuinen. Vele decennia leidde de soort een sluimerend bestaan, maar vanaf de jaren tachtig van vorige eeuw was het goed raak en ging hij er in sneltreinvvaart op vooruit. Deze

exoot haalt groeihoogten van meer dan drie meter, produceert bloemen aan de lopende band die op lange schermstralen staan en produceert tot 120.000 zaden per plant. Het zaad zelf is tot een tiental jaar kiemkrachtig, tenminste als het niet in vochtige bodems terecht komt want daar wordt het rot.

Gevaar op brandwonden

Onder meer langs de Tangebeek in Vilvoorde en Grimbergen, maar ook langs de Brusselsse ring, de autosnelweg Brussel-Leuven en Brussel-Kust en zoveel andere plaatsen kunnen dichtheden voorkomen van een tiental forse planten per vierkante meter. De

voortplantingsmogelijkheden zijn dus onbeperkt. Het zaad drijft op het water en kan zich zo over grote afstanden verplaatsen. De turbulentie van voorbijrijdende auto's neemt het over ettelijke kilometers mee waarna het probleemloos begint te groeien in bijvoorbeeld de midden- of zijbermen. Maaien is een vrij zinloze bezigheid om de reuze berenklaauw eronder te houden, tenzij je het vele maaibeurten volhoudt gedurende verschillende jaren. Blijkbaar is het grazen van schapen nog het meest efficiënt, maar die dieren kun je moeilijk op de middenberm van de E40 loslaten of langs de soms smalle rivierboorden. Agressieve verdelgingsmiddelen als totaalherbiciden zijn meestal erger dan de kwaal en dus geen optie.

De verwachting is dat de soort de komende jaren nog meer nieuwe groeiplaatsen vindt en in nog grotere dichtheden zal voorkomen. Dat is geen goed nieuws voor de mens, want die heeft last van de brandharen en het sap. Die zorgen voor brandwonden als de huid is blootgesteld aan zonlicht. Wandelaars of spelende kinderen lopen soms echte brandwonden aan armen en benen op. Afspoelen met water is de beste remedie, maar het kan tot twee weken duren vooraleer alle leed is geleden. De plant niet aanraken, is de efficiëntste voorzorgsmaatregel. Het is zoals met zoveel dingen in het leven: kijken mag, aankomen niet.

Klein maar nijdig

Het is minder dan tien jaar geleden dat de eerste paardenkastanjemineermot in grote delen van Vlaanderen werdesignaleerd. Om precies te zijn: in 1999 werd de eerste gevonden in het Park van Tervuren. Op korte tijd was dit piepklein nachtvindertje erin geslaagd vanuit Macedonië in onze contreien door te dringen. Daar dook de mot voor het

De paardenkastanjemineermot tast de bladeren van de kastanjeboom aan.

eerst op in 1985. Waar ze oorspronkelijk vandaan komt, is tot op vandaag niet duidelijk. De vlindervleugel (bij de mannetjes) is oranje-rood gekleurd, met enkele witte dwarsbanden. Je zou kunnen denken dat je deze insecten gemakkelijk kunt zien, maar dat is niet het geval. Ze zijn slechts een halve centimeter groot. De wijfjes kunnen zich enkel springend of kruipend verplaatsen. Ze houden zich altijd op in de buurt van de waardboom of paardenkastanje. Meestal zitten ze op de stam te wachten tot een mannetje passeert om hen te bevruchten.

Bij ons kent de soort elk jaar drie generaties. Vanaf april beginnen de jonge larven aan hun nieuwe leven en eten ze het bladmoes weg tussen de onderste en bovenste blaadlaag. Die techniek heet *mineren*. Tegen eind mei-half juni verschijnen de eerste bruine vlekken op de wilde kastanjeboombladeren, die zich steeds verder uitbreiden. Tegen begin september zijn de bomen bijna allemaal verdroogd waardoor de bladeren vroegtijdig afvallen. Dat is meer dan een maand vroeger dan normaal waardoor de boom zijn normale levenscyclus niet kan waarmaken. De levensnoodzakelijke bladgroenverrichting loopt immers over een kortere periode dan normaal waardoor minder reservestoffen worden opgebouwd in het houtweefsel. De eerste jaren hoeft dit niet meteen problemen op te leveren, maar als de plaag aanhoudt, en dat is tot vandaag het geval, kan de boom verzwakken. Daardoor kan een hogere gevoeligheid ontstaan voor ziekten en plagen waardoor de kans op afsterven vergroot.

Omdat de paardenkastanjinemiermot een twintigstal jaar geleden niet bekend was in Europa kent ze slechts weinig vijanden, en dat is de reden waarom ze zich zo snel verspreidt. De mannetjes worden bestreden met *feromoonpotten* (die eenzelfde lokstof bevatten als diegene die wijfjes afscheiden) die onderin de boomkruin worden opgehangen. Ze denken dat daar paarlustige vrouwtjes zitten en vliegen er op af. Daar komen ze jammerlijk om, want er wacht hen enkel een dodelijk watersopje waar ze in verdrinken. De wijfjes worden bestreden met *lijmbanden*. Dat zijn een tiental centimeter brede kleefstroken die rond de boomstam worden aangebracht. De wijfjes blijven erin vastzitten en sterven een plakkerige dood. Omdat de poppen in de winterperiode overleven in de bladeren ruimt men deze op door ze te verbranden. Deze technieken houden de plaag min of meer in de hand, maar zijn niet in staat ze op te lossen. Velen denken dat de oplossing van de natuur zelf zal moeten komen en dat zou wel eens juist kunnen zijn. Zo ziet het ernaar uit dat verschillende sluipwespensoorten de

De reuze berenklaauw doet zijn naam alle eer aan: groot en gevaarlijk.

paardenkastanjinemiermot ontdekt hebben als prooidier. De verwachting is dat zij er op termijn in zullen slagen de aantallen motten drastisch te reduceren.

Onschuldige telg

De puntwederik is al decennialang een gewaardeerde tuinplant die af en toe verwildert. De helgele bloemen, die van onder tot boven in schijnkransen aan de stengel staan, vallen al van ver op. Op wandelingen vertellen mensen mij dat dit een inheemse plant is die we naar onze tuinen hebben gebracht. Dat klopt niet. Het is het omgekeerde. Deze frequent aangeplante soort in onze siertuin komt oorspronkelijk uit zuidoostelijk Europa. Hij doet dienst als bodembedekker die zich makkelijk verweert tegen opringerige collega's. Als hij het naar zijn zin heeft, kan hij tot een meter hoog worden en breidt hij snel uit. Op enkele jaren tijd kan hij grote plekken bezetten waar andere soorten geen kans meer krijgen. De bloeitijd begint half juni, maar bij zachte herfsttemperaturen houdt hij het vol tot een eind in oktober of is hij aan een tweede bloei bezig.

Verwildering treedt meestal op doordat weggegooid materiaal een eigen leven begint te leiden. Omdat de plant het zowel goed doet in de schaduw als in de volle zon vindt

hij altijd wel een stek om zich te vestigen. Je vindt hem dan zowel langs spoorwegen als in wegbermen of allerlei ruigten. Hij verdraagt lichte bemaaiing, maar bij herhaalde snijbeurten legt hij het loodje. Het is opvallend hoe oppervlakkig de soort kan wortelen. Als je hem langsheen tuinvijvertjes ziet, breidt hij zijn wortels wel eens uit tot op de plasticfolie of boordstenen. Mettertijd neemt hij daarvan steeds meer oppervlakte in, maar dikwijls begint hij rond halfweg de zomer te verdrogen bij gebrek aan aarde waaruit de wortels voedsel en water kunnen opzuigen. Toch komt hij er het volgende jaar weer door, waarna het afsterven in de volle zomer opnieuw een feit is. Op langere termijn verzamelt zich voldoende *grond* rond de wortels zodat de puntwederik zich uiteindelijk toch nog definitief vestigt. Je zou het op het eerste zicht niet zeggen, maar zoals alle wederiken is ook deze soort verwant aan de sleutelbloem. □

Info

Reuze berenklaauw: een praktische handleiding. Richtlijnen voor bestrijding en controle van een invasieve plant, 2005, Forest & Landscape Denmark, ISBN 87-7903-217-6, 44 blz. Gratis te verkrijgen bij de Plantentuin in Meise.

RESTAURANDT

Over draden en druiven

Peter Hansen had jarenlang een elektronicazaak in Tervuren en was toe aan een nieuwe uitdaging. Zijn vriend David, die heel wat horeca-ervaring heeft, kon hem overtuigen om een jaar geleden restaurant *Winenot?* te openen.

TEKST Veronique Verlinden | FOTO'S Filip Claessens

Het was een serieuze carrièrewending, maar spijt van zijn beslissing heeft Peter niet. Integendeel. 'Ik moet harder werken, maar het contact met de mensen is veel groter', vertelt hij. *Winenot?* ligt dicht bij het centrum van Tervuren, maar niet op de centrale Markt. 'De locatie is misschien niet ideaal, maar dankzij de grote ruimte kunnen we groepen verwelkomen. Een formule die aanslaat.' Het restaurant is erg smaakvol ingericht. Op een prachtige zomerdag is het op het terras fijn vertoeven.

Diverse goede wijnen

Met een leuke naam als *Winenot?* schep je natuurlijk hoge verwachtingen wat de wijnkaart betreft. 'David, een Fransman, is verzot op wijn, dus hij stelde de wijnkaart samen. We wilden vooral een brede waaier van wijnen aanbieden.' Dat is gelukt. Het is een mooie lijst met zowel traditionele als wereldwijnen. Elke wijn wordt bovendien ingeleid door een smaakprofiel. Handig voor de amateurs onder ons. Op deze warme zomerdag kiezen we voor een frisse *Pouilly Fumé* (€ 30). De gekoelde witte wijn past perfect bij het warme weer. 'We hebben lang getwijfeld over de naam van het restaurant. We vonden geen goede Nederlandse naam en met de communautaire discussies van vandaag leek het ons

ook een beter idee om voor een derde taal te kiezen. Een groot deel van onze klanten is bovendien Engelstalig, dus dat is mooi meegenomen.'

Meer is soms minder

De uitgebreide kaart, die om de zes maanden wordt aangepast, valt op: Franse keuken, pasta, salades en wok. 'Zelf wilden we eerst een beperkt aantal schotels presenteren. Maar onze kok was ervan overtuigd dat hij een gro-

'Winenot? heeft zeker potentieel, maar voorlopig komt dat er nog niet ten volle uit.'

tere keuken aankon, dus hebben we de kaart uitgebreid.' Benieuwd of ze dit inderdaad kunnen waarmaken. Mijn twee tafelgenoten kiezen voor de wok: een pittige varkens- & struisvogelwok (€ 17) en de scampi & gambawok (€ 16,5). Het verdict is eenduidig: een mooie grote portie, maar de gerechten overtuigen niet helemaal. De varkens- en struisvogelwok smaakt weinig af, terwijl de oestersaus overheerst in de zeevruchtenwok. Mijn keuze bleek beter: de roodbaarsfilet met

zomerse groentjes en gebakken aardappeltjes (€ 18,5). Een mooie combinatie die lekker smaakt in de zon. Afsluiten doen we met het dessertbord van het huis (€ 9). Opnieuw krijgen we een groot bord voor onze neus. De mooie presentatie van fruit en biscuit is toch een kleine teleurstelling. *Winenot?* heeft zeker potentieel, maar we concluderen dat de kok te veel hooi op zijn vork heeft genomen. Meer is soms minder ...

Peter beseft dat er nog ruimte voor verbetering is. 'Tijdens ons eerste jaar hebben we veel geleerd en we zijn nog volop veranderingen aan het doorvoeren. Maar we voelen wel dat we nu echt zijn vertrokken. De volgende maanden starten we met enkele kleine evenementen zoals een brunchzondag. Ook staan er nog degustatieavonden op het programma. Zo willen we een Argentijnse wijnavond organiseren met speciale gerechten en een wijnkenner uit dat land. We hebben nog veel plannen ...' Slotsom: *Winenot?* is een restaurant in volle groei. □

Info

Winenot?, Brusselsesteenweg 71, Tervuren, 02 306 71 57
Gesloten op zaterdagmiddag en maandag
www.winenot.be

NEEM EEN TAALBAD NEDERLANDS

Taalblad.be is een Nederlandstalig e-zine voor anderstaligen die op een actieve manier Nederlands willen leren. Bij moeilijke of speciale woorden verschijnt er een vertaling in het Frans en het Engels. Op Taalblad.be vind je ook oefeningen en een grammaticagids. De taal t(r)ips zetten jou op weg naar Nederlandstalige culturele activiteiten.

NIEUWS

'liedjes die blijven hangen' des chansons qui restent accrochéés – songs that stick in the head

zich beperken tot se limiter à – limit to / confine o.s. to

grenzeloos (grenzeloos – grenzeloze) sans bornes – infinite

Jazzpianist en componist Pierre Anckaert uit Tervuren begon op zijn tiende liedjes te componeren. 'Ik was gepassioneerd door The Beatles. Ik wou nummers schrijven zoals zij. Liedjes die blijven hangen en die tegelijk heel sterk zijn. Ik speel ook graag popmuziek. Een muzikant moet zich niet tot één genre beperken, maar gewoon zijn eigen ding doen. Bij mij zal dat waarschijnlijk een mengeling van verschillende stijlen blijven, want soms mis ik in de jazz wel de liedjescultuur.' Met *Candide* heeft het trio een eerste cd uit, geïnspireerd op het grenzeloze optimisme dat je ook terugvindt in de gelijknamige roman van Voltaire. Het Pierre Anckaert Trio won vorig jaar het internationale concours Jazz Hoeilaart.

tegelijk en même temps – at the same time

mengeling (de mengeling – de mengelingen) mélange – mixture

gelijknamig (gelijknamig – gelijknamige) de même nom – of the same name

Lees ook het interview met Pierre Anckaert op p. 10-11. Van 24 tot 27 september vindt in Jezus-Eik de dertigste editie van Jazz Hoeilaart plaats. (zie ook p. 16)

TAALKNOOP

Uit of buiten?

- De kinderen spelen . . .
- Hij stapt . . . zijn auto.

Zowel uit als buiten kan je gebruiken om een plaats weer te geven:

Uit

Uit is een prepositie. Als je een plaats wil aanduiden, moet je *uit* combineren met andere woorden.

- Hij stapt uit zijn auto.
- Mijn vader komt uit Lokeren.

Buiten

Buiten is een bijwoord. Je hebt geen andere woorden nodig om de plaats aan te duiden.

- De kinderen spelen buiten.
- Buiten is het veel te warm.

OEFENING

Uit of buiten?

1. De cafébaas heeft de dronken man . . . gezet.
2. Het koppel . . . Brussel heeft een klacht ingediend.
3. Wil je even mee naar . . . komen?
4. Kan je de was . . . de machine halen?
5. Er kwamen twee mannen . . . het restaurant.
6. De meeste reacties kwamen . . . Limburg.
7. Wie stapt er . . . de auto?
8. De collega's staan . . . een sigaret te roken.
9. Haal het vlees . . . de diepvriezer.
10. Het is zalig om in de zomer . . . te eten.

Info

De juiste antwoorden, meer woordenschat en grammatica Nederlands: www.taalblad.be

Nieuwe toekomstvisie voor

Ter gelegenheid van de tiende verjaardag van vzw 'de Rand' maakte luchtfotograaf Karel Tomeï zo'n 1.500 luchtfoto's van de Rand. Daaruit werd een selectie gemaakt voor het fotoboek *Rand in Zicht*. RandKrant presenteert elke maand een van die 1.500 foto's, waarbij onze medewerker Paul Geerts details belicht die de camera niet kan vertellen.

TEKST Paul Geerts | FOTO Karel Tomeï

Deze foto toont de rafelige randen van het Zoniënwoud in Sint-Genesius-Rode. Ook in Waterloo, Hoeilaart, Overijse en Tervuren heeft de verstedelijking de laatste decennia aan het woud geknaagd. Op andere foto's in *Rand in Zicht* is mooi (of lelijk?) te zien hoe het Zoniënwoud doorkruist en versnipperd wordt door allerlei wegen en spoorwegen. Maar ook hoe indrukwekkend en alomtegenwoordig dit bos ondanks alles nog is. Bijna het hele Zoniënwoud is trouwens als habitatrictlijngebied opgenomen in Natura 2000, het Europese netwerk van beschermde gebieden die de hoeksteen vormen van het Europese natuurbeleid.

Uitdagingen aanpakken

In opdracht van het Vlaamse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waalse Gewest wordt momenteel de laatste hand gelegd aan een ambitieuze structuurvisie voor het Zoniënwoud. Die structuurvisie is een plan waarin zal staan hoe de verschillende overheden het gebied voor de toekomst willen ontwikkelen. Zoals Vlaams minister Hilde Crevits (CD&V) recent in het Vlaams Parlement stelde 'moet de structuurvisie de basis vormen om in de volgende jaren met een ambitieuze aanpak de grensoverschrijdende structuren van het woud te versterken en, waar zij aangetast zijn, opnieuw te verbinden (...)' Het is in geen geval de bedoeling dat de structuurvisie in de plaats zou komen van de gewestelijke bosbeheerplannen of afbreuk zou doen aan de gewestelijke bevoegdheden betreffende bosbeheer. Het is veeleer de bedoeling om vanuit het bosbeheer een antwoord te bieden op de uitdagingen die van buitenaf of over het gehele complex gesteld worden.

Een projectgroep met specialisten uit diverse disciplines (ecologie, planologie,

hydrologie, recreatie, bosbouw) heeft de voorbije maanden een beschrijving gemaakt van de administratieve, beheersmatige en natuurlijke elementen die het bos typeren. Ook werden een aantal knelpunten geïnventariseerd volgens vier cruciale thema's: infrastructuur, bosbouw, ecologie en recreatie.

Ecologische kernstructuur

Op basis van een zorgvuldige inventarisatie van waardevolle boombestanden en van de vele, soms zeldzame tot zeer zeldzame, planten en dieren wordt een banaanvormige ecologische kernstructuur afgebakend die zich van Noord tot Zuid uitstrekt, met belangrijke uitstulpingen richting Rood Klooster, Tervuren, Hoeilaart en Terkameren. De uiteinden sluiten aan bij grotere ruimtelijke ecologische structuren met verbindingen naar alle belangrijke natuur- en boscomplexen in de ruimere omgeving (Terkamerenbos, Woluwevallei, Vallei van Laan en IJse, Doode Bemde, Rodebos-Meerdaal, westelijk richting Hallerbos en de vallei van de Argentine). Deze ecologische hoofdstructuur moet volgens de structuurvisie kost wat kost gevrijwaard en versterkt worden.

Een belangrijk knelpunt is dat deze kernstructuur door verschillende verkeersaders (Duboislaan, Terhulpensesteenweg, Leonardkruispunt, de Grote Ring, de Vlaktedreef en de spoorlijn L161) doorsneden wordt, wat voor versnippering en voor licht- en geluidsverstoring zorgt. Een ander knelpunt is dat een aantal kwetsbare ecologische topgebieden, zoals de omgeving van het Rood Klooster, Verdronken Kinderen, Koningsvijvers en Ganzenpootvijvers, momenteel een te hoge recreatiedruk kennen waarbij er een negatieve impact op het ecosysteem kan optreden.

Recreatieve poorten

De structuurvisie formuleert een aantal stra-

tegieën om aan die knelpunten te verhelpen en de ecologische hoofdstructuur maximaal te beschermen. Uitgangspunt is dat recreatie in de ecologische kern beperkt moet worden omwille van de kwetsbaarheid ervan, dat de bestaande versnippering tegengegaan moet worden en dat de verbindingen met de omliggende valleien van Voer, Laan, IJse, Woluwe en Argentine en met andere belangrijke boskernen (Hallerbos, Meerdaalwoud, ...) versterkt moeten worden, o.m. via de aanleg van ecotunnels en ecoducten. De recreatieve druk op de kernstructuur zal worden teruggedrongen door een hervorming van het recreatief netwerk. Sommige wegen in het bos en parkeerplaatsen vlakbij de ecologische kern worden opgeheven omdat zij recreanten aantrekken.

In de plaats daarvan komen aan de rand van het bos een aantal *recreatieve toegangspoorten* en *instapplaatsen* die de wandelaar, fietser, ruiter en natuurliefhebber naar het woud leiden. De toegangspoorten (Rood Klooster, Belle Etoile, Groenendaal, Bosvoorde, Tervuren en Terhulpen) richten zich op recreanten van bovenlokaal niveau. Er zijn parkings en ze zijn op een vlotte manier bereikbaar met het openbaar vervoer. Binnen een straal van ca. 500 m van die poorten wordt een recreatief aanbod uitgebouwd met horeca of sanitair, goede informatie en bewegwijzering, rustbanken, picknicktafels en diverse recreatiemogelijkheden. De instapplaatsen zijn veeleer gericht op de lokale bevolking, ze zijn kleinschaliger van opzet en zijn minder uitgebreid uitgerust.

Naarmate de recreant verder verwijderd is van het recreatieve aanbod zal de kwaliteit, het uitrustingsniveau en het aanbod afnemen om een verspreiding van recreatie doorheen het hele Zoniënwoud tegen te gaan. Dit betekent niet dat de kern van het woud ontoegankelijk wordt, maar wel dat de recreatiedruk er zal dalen en dat de natuurliefhebber of wandelaar die er in doordringt een natuurlijker en avontuurlijkere bosbeleving zal hebben.

Parallel daaraan wordt een recreatief groen netwerk uitgebouwd met fiets- en mountainbikepaden, ruiterspaden, wandelpaden... die vertrekken vanaf de toegangspoorten en die aansluiten op lange-afstandsroutes buiten het woud. Hierdoor wordt het woud vlot bereikbaar voor niet gemotoriseerde bezoekers en worden de routes in het woud deel van een ruimer recreatief aanbod en netwerk. Bovendien wordt het Zoniënwoud vlot

r het Zoniënwoud

doorkruisbaar voor functioneel fietsverkeer, waaronder het verkeer tussen de woon- en werkkernen die rond het woud liggen.

Eigen identiteit

Met de nieuwe *Structuurvisie Zoniënwoud* hebben de bosbeheerders van het Vlaamse, Brusselse en Waalse Zoniënwoud niet alleen een ambitieus toekomstplan voor dit prachtige bos opgesteld, maar hebben ze meteen ook een stukje communautaire geschiedenis geschreven. Zoals in het *Tussentijds Rapport* van juni 2007 wordt gesteld, leidde de regionalisering van het bosbeheer in de jaren '80 gaandeweg tot een verschillende aanpak in de drie gewesten. Toegankelijkheid, medegebruik, handhaving... worden in elk gewest anders aangepakt. Die versnippering van het beheer bemoeilijkt een coherente bescherming van dit uitzonderlijke ecosysteem. 'Dit

uit zich op de meest pijnlijke wijze in de chaotische structuur van bewegwijzering. De huidige situatie werkt niet oriënterend of sturend. Hooguit kan uit de wegwijzertypologie worden afgeleid in welk gewest men zich bevindt, hetgeen voor de bezoeker weinig relevant is.' Daarom wordt in de structuurvisie gepleit om 'voor de bewegwijzering grensoverschrijdend over het volledige Zoniënwoud een meertalige huisstijl te ontwikkelen die identiteitverlenend, oriënterend, sturend en visueel aantrekkelijk is.'

Maar een loutere afstemming van de infrastructuur, waaronder een uniforme bewegwijzering, is onvoldoende. Een onderlinge afstemming van wetgeving en beleidsuitvoering moet op het niveau van het Zoniënwoud worden nagestreefd. 'Aangezien noch de fauna noch de bosbezoekers rekening houden met de gewestindeling van het woud moet

deze ondergeschikt zijn aan een gezamenlijke aanpak op het vlak van ecologie en recreatie. Een eigen identiteit voor het Zoniënwoud primeert op de gewestelijke identiteit. Juridische, administratieve en praktische aspecten moeten grensoverschrijdend op elkaar worden afgestemd om tot een maximaal behoud en kwalitatieve verbetering van het woud te komen.' □

Info

Alle rapporten en verslagen over de *Structuurvisie Zoniënwoud* zijn te raadplegen op volgende websites:
– soignes-zonien.net/beheer-van-het-bos/structuurvisie
– blog.o2consult.be/category/lopende-projecten/structuurvisie-zonienwoud

‘Mijn open blik is cadeautje van België’

Toen het Duitse gezin Von Wedel-Von Loë in 1993 besliste om naar België te verhuizen, was Maria aanvankelijk niet erg enthousiast om haar vertrouwde thuisbasis achter te laten. ‘We besloten het een paar jaar te proberen’, zegt ze. Vijftien jaar later wonen ze nog steeds in Kraainem. Het bleek de juiste keuze.

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

Maria Von Loë en haar man, die een functie heeft bij de Europese Commissie, hadden drie kinderen toen ze naar België verhuisden. Hier werden er nog twee geboren. ‘Ik heb zelf vijf broers en zussen en wou ook graag een groot gezin’, vertelt ze. Maria is momenteel fulltime moeder, maar ze is wel van plan om ooit nog buitenshuis te gaan werken. ‘Als de jongste, die nu acht is, nog een paar jaar ouder is, zie ik dat helemaal zitten.’ Ze vindt dat werkende moeders meer kansen krijgen in België dan in Duitsland. ‘Het grotere aantal vrouwen met kinderen dat er ook een voltijdse job bijneemt, viel me onmiddellijk op. In Duitsland vallen de schooluren van 8 tot 13 uur. Die zijn veel moeilijker te combineren met een baan.’

Persoonlijke contacten

Het is vooral de directe omgeving in Kraainem die het hart van Maria Von Loë voor ons land heeft gewonnen. ‘In het begin had ik mijn reserves, maar we kwamen vanaf de eerste dag in dit huis terecht en daar was ik direct erg tevreden over. Al snel leerden we onze sympathieke burens kennen, waardoor we ons meteen thuis voelden in onze wijk. Zowel mijn man als ik komen van het platteland. In Kraainem hebben we evenmin het gevoel dat we in de stad wonen. Scholen en winkels liggen vlakbij. Bij de slager kun je een praatje slaan. Dat soort persoonlijke contacten in de omgeving vind ik erg belangrijk.’

Het is ook een van de redenen waarom Maria lessen Nederlands volgt. ‘Het is een vorm van respect om de taal te leren van het land waarin je woont. In België is dat dus zo-

wel Frans als Nederlands. Voor een Duitstalige is het overigens niet zo moeilijk om je in het Nederlands te leren uitdrukken. Beide talen zijn erg verwant. De finesses onder de knie krijgen, is echter wat anders. Vaak gooi je er Duitse woorden of uitdrukkingen tussen. Nederlandstaligen die Duits leren hebben precies hetzelfde probleem.’

Brood en chocolade

‘Mijn meest negatieve ervaring in België? Een gewapende overval in de plaatselijke supermarkt. Ik heb er nog een hele tijd nadien last van gehad. Ik was bijvoorbeeld bang voor jonge mannen met zwarte kleren. Gelukkig is dat nu voorbij. De politie reageerde erg voorkomend. De dag nadien kreeg ik een telefoontje om te vragen hoe het met ons ging.’ ‘Mijn meest positieve ervaring? Ik heb veel mensen leren kennen uit heel verschillende

culturen. Als ik in mijn eigen omgeving was gebleven, was dat waarschijnlijk nooit gebeurd. Voor mijn persoonlijkheid vind ik dat een prima evolutie. Ik kijk nu met een heel open blik naar de wereld en de mensen. Dat is het cadeautje dat België mij heeft gegeven.’

Maria Von Loë is afkomstig uit de buurt van Bonn. ‘Niet zo heel ver. Twee tot drie uur rijden en we zijn bij onze familie. Natuurlijk zie ik mijn familieleden niet zo vaak meer als toen we nog in Duitsland woonden. We reizen er zowat om de drie maanden naartoe.’ Uit Duitsland brengt ze vooral Duits brood mee. ‘Dat brood is veel donkerder en steviger dan het Belgische. Ik hou van brood dat niet stukgaat als je er boter op smeert.’ Vanuit België neemt ze dan weer vooral pralines mee voor de Duitse familie. ‘Daar zijn ze verlekkerd op. Zo’n doosje doet altijd plezier.’ □

‘Mein offener Blick ist ein Geschenk von Belgien’

Maria Von Loë und ihr Mann, der bei der Europäischen Kommission arbeitet, hatten bereits drei Kinder, als sie nach Belgien umgezogen sind. Maria war nicht besonders begeistert, als sie ihre Heimat in Deutschland verlassen musste, aber sie wollte es trotzdem versuchen. Fünfzehn Jahre später wohnt sie noch immer in Kraainem. ‘Anfangs war ich zurückhaltend, aber wir lernten schon bald die Nachbarn kennen, so dass wir uns in unserem Viertel sofort zu Hause fühlten. Persönliche Kontakte in der Umgebung halte ich für besonders wichtig. Deshalb lerne ich auch Niederländisch. Es ist eine Form des Respekts, wenn man die Sprache des Landes lernt, wo man wohnt. Ich habe hier inzwischen schon viele Menschen aus verschiedensten Kulturen kennen gelernt. Wenn ich in meiner eigenen Umgebung geblieben wäre, dann wäre das wahrscheinlich nicht passiert. Jetzt schaue ich mit offenem Blick in die Welt. Das ist das Geschenk, das mir Belgien gegeben hat.’